

320.

✓

Toivo
Korpilinna

Kenttäli-
pöytäti-

3 = NÄYT. FARSSI

KENRAALIPARAATI

Samalta tekijältä

PUNAISET HOUSUT. 3-näyt.
sotilaskomedia. Toinen painos. 8 mk.

KIUSAAJA. 3-näyt. huvinäytelmä. 15 mk.

SIVEYSAPOSTOLIT, 3-näyt. huvinäytelmä. 15 mk.

TOIVO KORPILINNA

KENRAALIPARAATI

KOLMINÄYTÖKSINEN FARSSI

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ

»Seuranäytelmiä» on laajin näytelmäsarja maassamme; sen esittelee erityinen NÄYTELMÄ-OPAS, joka on saatavana ilmaiseksi kirjakau-
poista ja kustantajalta. Siinä selostetaan myös sarjoja »Teatterikirjasto», »Huviohjelmien avuksi» ja »Nuortennäytelmiä».

HENKILÖT:

JAHVETTI RÄMÄ, hyvinsäilynyt 50-vuotias reservimajuri.

TAAVETTI KAISANPOIKA, lähes 30-vuotias.

KALLE PUUSKA, kenraalimajuri, n. 60-vuotias.

ELINA MERONEN, alakoulunopettaja, 40-vuotias.

LEENA, piika.

ANTTI MATIKAINEN } sotilaita.
TANELI MUSTONEN }

EEVA.

INKERI, parturityttö.

ELJAS KAARI, luutnantti.

AIMO METSOLA, kapteeni.

Tapahtuu kesäisen leirikauden päättyessä.

Esittämisoiikeus on hankittava Suomen Näytelmäkirjailijaliitolta.

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

Suuri huone maalaistalossa. Vasemmalla matala kaakeliuuni ja ovet ylä- sekä alakulmassa. Perällä ovi, jonka avautuessa näkyy tutunomainen maalaistalon lasikuisti. Oikealla peränurkassa ovi, jonka kautta kuljetaan keittiöön. Oikealla etualalla sivuseinässä ikkuna. Huone tekee vauraan maalaistalon vierashuoneen vaikutuksen. Lähellä ikkunaa on kookas matka-arkku, sen lähellä tuoleilla miehen alusvaatteita, reservimajurin takki ja housut.

Oikea ja vasen näyttämöltä ajateltuna.

TAAVETTI

(lihavanlainen löntys, istuu pöydällä vasemmalla, yllään kuluneet upseerinhousut, ilman takkia ja liivejä, vieressään silitysalunen. Imeskelee tyytyväisenä savuketta. Näyttää, että hän on istunut jo kauan. Vetää jonkun savun ja alkaa aikansa kuluksi mietteissään laulaa).

Eikä tätä poekoo piijat petä,
piijat petä — piijat petä.
Eikä tätä poekoo piijat petä,
se kaaloo vaekka ketä.

Oljpa se kerrannii kuutamoilta
kuutamoilta — kuutamoilta.
Oljpa se kerrannii kuutamoilta
ja järvellä hoppeinen silta.

Aetaan kun mänin ja hatun panin naalaan.
 hatun panin naalaan — hatun panin naalaan.
 Aetaan kun mänin ja hatun panin naalaan,
 niin kolome jo loikkasi kaalaan.

Sanoivat: Tuavetti, ethän sinä jätä,
 Tuavetti jätä — ethän sinä jätä.
 Itkivät: Tuavetti, ethän sinä jätä,
 olj piijoella hoppu ja hätä.
 Ne likistivät poekoo tätä.

ELINA MERONEN

*(hienostellen, mutta hiukan mauttomasti puettu, tulee perä-
 ovesta. Hän vaikuttaa hermostuneelta ja puhuu alkupuolella läähättäen).* Päivää, Taavetti.

TAAVETTI

(kääntää hiukan päätään, yksikantaan). Ka, päevee. —
 Mittees se neiti tiällä?

ELINA

Minäkin tulin . . . niin, tulin . . . oikeastaan katsomaan
 vain sitä kenraaliparaatia. Se kuuluu olevan nyt leiri-
 kauden päättäjäisiksi loppuviikolla.

TAAVETTI

No, vähälle asialle työkiin lähete sieltä asti. Tällaseen
 paekkakuntaan, missä on vuan tomua ja hiekkoo.

ELINA

Ja sotilaita, hirveän paljon sotilaita. — Ne tekevät koko
 seutukunnan rauhattomaksi ja antavat vähemmän ak-
 tueelisen leiman ympäristölle.

TAAVETTI

Missee työ tiällä asutte?

ELINA

Kolmen kilometrin päässä . . . kauhean kaukana.

TAAVETTI

Kaakanahan tuo vähä on, kun majuri assuu tiällä.

ELINA

(kävelee, pysähtyy, silmää majurin vaatteita ja kävelee jälleen).

TAAVETTI

Minusta näättää niinkun jalakoja syhys vieläi, vaekka outta jo sellasen matkan tullunna? — Miten kaavan outte jo tiällä ollunna? — Ja mittees työ siitä kenroaljparraatista kostutte, että nyt ihan sitä varten? — Ei, mutta ette työ nuamastanno ou sen näkönen, että vuan sen parraatin tähän . . .?

ELINA

Taavetti . . . — Sinähän tiedät, että . . . että . . . niin, että . . .

TAAVETTI

Mutta kylläpä se ottoo lujalle? Ettei vuan ihan itku piäse?

ELINA

Olisiko ihme. Sinähän tiedät, että minä olen . . . olen majurin morsian?

TAAVETTI

(*ruiskauttaa syljen*). Jo viijettä vuotta, — tiijän.

ELINA

Ja kun rakkaus . . . niin . . . herttainen, lempeä rakkaus . . . — Ooh, mitä sinä siitä tietäisit. (*Kävelee jälleen.*)

TAAVETTI

Jottako en, muka? — Voe veikkonen. Kyllä sen rakkaaven tuntoo. Se ruateloo joskus niin, jotta . . . ja ahistaa ja pihistää.

ELINA

(*luottamuksellisesti*). Sinäkin siis tiedät? — Tiedätkö sinä?

TAAVETTI

No, helekkarissa. Kun sielläi kotjpuolessa kolomekin piikoo olj yhtakoo rakkaavella hoejettavana. Kyllä se vie jo mieheltä sekä nälän että unen.

ELINA

Minä puhun sinulle, . . . vain sinulle. Sinä et tiedä, mitä varten minä tulin . . .?

TAAVETTI

Ka — en. Mistees minä?

ELINA

Olen kesän kuluessa kirjoittanut majurille kolmekymmentä kirjettä, kolmekymmentä kirjettä, enkä yhteenkään ole saanut vastausta. — Minut valtasi epätoivo ja . . .

TAAVETTI

(yksikantaan). Arvoohan sen. Ja täyty lähteä kahtomaan, onko majur kippee.

ELINA

Niin, sitä minä läksin katsomaan. Olen ollut sydäntuskassa kolme kuukautta, kolme pitkää, jäytävää kuukautta. Ooh, sinä et tiedä.

TAAVETTI

Tiijänhän tuon, kun sanotte.

ELINA

(tutkivasti). Onko... onko majuri ollut sairas?

TAAVETTI

Ei yhtään. Kaeket päivät ja osa yötäki lietsussa. Ja minä suan tiällä alushousuissan kävellä ylj puolen yön, jopa joskus aena uamuun suakka ja kuulostella, millon on avattava ov.

ELINA

Yötkö poissa? — Missä hän kuljeskelee?

TAAVETTI

Sitä ov vaekee sanna. Mäneppäs sitä tällanen sotilas-palvelija utelemmaa.

ELINA

Se epäilyttää.

TAAVETTI

Niin mikkee?

ELINA

Hänellä on hyvin näkevät silmät . . . liian näkevät.

TAAVETTI

Sotaherralla — ka?

ELINA

Sadat kerrat minä jo siellä maalla panin merkille.

TAAVETTI

Minä kansa. — Kuulkeehan, kun myö oltiin kerrannii . . .

ELINA

Onko hänellä suhteita? — Onko hänellä . . . minä tarkoitan, ei suinkaan hänellä ole täällä . . . tuollaisia viattomia naistuttavuuksia?

TAAVETTI

(*ikäänkuin heräten*). Jaa . . . tuota . . . Niin mittee?

ELINA

Oletko nähnyt . . .? Hän on hiukan kevytluontoinen . . . ja naiset (*kiivastuu*) ash, ne kanat juoksevat hänen peräsään kuin . . . Ei suinkaan hänellä täällä, missä on vain sotilaita ja tykkeitä ja . . .

TAAVETTI

(*rykäisee*). Eei . . . meinoon ei niin paljova, että siitä kannattas . . . (*Puolustaen.*) Mutta täättyhän sitä . . . täättyhän sitä upseermiehen . . . jos sattuu naenen . . . majur on mullennii sanonna, että kun naenen on suapuvilla, täätty miehen olla kentselmanni. Hän on opet-

tanna mulle hyvin paljon. Ja minä oun paenanna kaekki korvanjuureen. Majur sanna aena, että sillon, kun naesen kansa puhuu, on noustava seisomaan, kumarreltava vähäväliä, hymmyiltävä ja oltava kaekessa niinkun hyvin kasvatettu mies. — Ja minä oun oppinna. Minä oun kaekki ottanna talteen. (*Nostaa polven toisen päälle ja laskeutuu mukavaan asentoon kyynärvarsiensa varaan.*)

ELINA

(*katsoo häntä kotvan: loukkaantuneen tuikeasti*). Toisiaankin!

TAAVETTI

Niin mittee?

ELINA

Oletko sinä hyvin kasvatettu mies?

TAAVETTI

Ka — oun.

ELINA

Vaikka istut kuin kievarinrenki!

TAAVETTI

Majur ei maininna mittään teistä.

ELINA

Vai ei hän maininnut mitään minusta.

TAAVETTI

Hän on tietysti pitännä teejät niin lähheisenä ja tutuna.

ELINA

Vai niin, vai niin läheisenä on pitänyt! Eikö sinullaakaan... Missä hän on? Missä hän nyt on?

TAAVETTI

Eikö tuo liene leerillä. — Siellä se tomussa kävelöö, ja minä suan putsata suappaat viis-kuus kertoo päevässä.

ELINA

(*osoittaa vaatteita*). Mitä nämä ovat?

TAAVETTI

Pitäshän nuo jo tuntee — majurin vuatteita. — Hän sano mulle, jotta silitä, Tuavetti, ja rässee. Oun tässä outelunna raatojen kuumenemista.

ELINA

(*kääntää ohimennen joitakin vaatekappaleita*). Ovat ne toki puhtaat. (*Liikutettuna.*) Puhtaat ovat rakkaat, läheiset vaatteet.

TAAVETTI

No, tottahan. — Enhän minä niitä likasina . . .

LEENA

(*tulee oikealta*). Taavetti, raudat ovat kuumat . . . — kukas tämä vieras on?

TAAVETTI

(*laskeutuu alas pöydältä*). Ka, tutustukkee. — Opettaja on tämä — alakoolun opettaja sieltä mualta. (*Menee oikealle.*)

LEENA

(*kainosti*). Mitäs opettaja tänne lähti?

ELINA

Tulin vain . . . matkustelen ympäri maata . . . on hyvää aikaa . . . Ja sitäpaitsi, eihän ole pahitteeksi . . . nähdä sellaisiakin puolia tästä valtion elämästä, mihin ei tule kotioloissa tutustuneeksi.

LEENA

(*tietämättä mitä sanoisi*). Niin, niin . . . niinhän se . . . — onhan niitä monia puolia . . . Sellaisia näkemättömiä.

ELINA

Ja sen lisäksi minulla on tuttuja täällä . . . oikeastaan läheisiäkin tuttuja . . . ihan sukulaisia on.

LEENA

Mutta — johan sitä sitten.

ELINA

Tämä majuri.

LEENA

Meidän majuri?

ELINA

Se. — Totta sanoakseni olen majurin morsian ja . . . (*huolettomasti*) läksin vain . . . kun on pitkä kesä ja täällä leirillä on . . . Matkani sattui tästä ohitse . . . se oli suunnitelma niin järjestetty.

LEENA

(*myötätuntoisesti*). Jaa.

ELINA

Onkohan majuri nyt . . .? — Tiedättekö missä hän on?

LEENA

Kentällä. Siellä hän on kaiket päivät. — Sanovat tulevan kenraalitarkastuksen. Puhuvat, että sota voi syttyä, ja silloin täytyy kaikkien reserviläistenkin olla niinkuin oikeitten sotamiesten, tukat leikattuina ja kiväärit asennossa.

ELINA

Ja majuri: eikö hän näytäkin komealta sotaherralta?

LEENA

Ihan upseerilta hän näyttää. Ja karski mies hän on kovasti. Hän heittäää väliin koko komppanialla häränpyllyä ja vetää viiksiänsä hyvin vihaisesti.

ELINA

Hän on hirveän tarmokas sotilas.

LEENA

Niin, mutta sitten hän taas kääntyy, nauraa ja antaa sotamiehille tupakkaakin.

TAAVETTI

(tulee silitysrauta kädessään, sylkee sormeensa ja koettelee raudan alustaa). Kuuma on. (Pistää raudan pöydälle ja levittää majurin paidan alustalle.)

ELINA

Ei, ei, Taavetti. Sinä et saa, anna minä silitän ne.

TAAVETTI

Ei — ei käy, opettaja — ei se käy. — Minä oun vastuussa joka koketista ja linningistä. Ja jos pienkin vika sattuu ja majur sanoo, jotta Tuavetti: mitenkäs sinä out tämän, taekka tämän — niin mittees minä sillon sanon?

ELINA

(*aikoo ottaa raudan*). Sano minun syykseni.

TAAVETTI

Ja ota putkoo. — Ei käy. Sotaherroelle ei koskaan sovi sanna mittään toesen syyks. Kuka kerran on pantu huoltamaan (*silittää paitaa pitkin painalluksin*) hänen täytyy huoltoo — ja vastata — ja olla asennossa — ja ottaa korvilleen, jos asia sitä vuatii. Minnuun on majur aena ollunna tyytyvänen, ja minä ossoon häntä kyllä kunniojoettoo sillonnii, kun hän lyö käen kaalalle ja sanna: Tuavetti... — ja alakaa jonnii haaskan tarinan. (ANTTI MATIKAINEN ja TANELI MUSTONEN *tulevat perä-ovesta.*)

ANTTI

Taavetti, kiiltävätkö hevoset?

TAAVETTI

Melekeen. — Mitäs sitte? (*Tekee työtään.*)

ANTTI

Leirille on tullut suuria herroja. Majuri kysyy, ovatko jalustimet, satulat ja päitsien helat kuin peilit? Korkeat herrat voivat vaatia ne nähtävikseen milloin tahansa?

ELINA

Siunatkoon! Tuleeko korkeita upseereja tänne?

TANELI

Ne tutkivat kaikki paikat.

TAAVETTI

Ja mulla on vielä majurin pyykki tämän näkösenä. (*Alkaa huiskaa rautoineen.*)

ANTTI

Ovatko satulat ja helat ja ...

TAAVETTI

No, kyllä minun jäleltän pitäs kaeken olla kunnossa. — Eipäs, perhana, mutta yks satulavyöhän on poekki, ja minun pitäs siihen suaha kiireellä uus verstaasta. Minun onniä, näemmä, nyt lähettävä. — Liena, paneppas raata hellalle, jotta pyssyy kuumana. (*Antaa Leenalle raudan.*)

LEENA

Voinhan minä sillä aikaa ...

TAAVETTI

Ei käy — ei puhettakkaan, — minä oun vastuussa ... Mäne vuan ja pane kuumalle paekalle. (*Kasaa pöydältä vaatteita.*)

ELINA

(*Taavetille kahdenkeskisesti.*) Minä menen, — sano majurille terveisiä.

TAAVETTI

Suatanhan minä sannoo.

ELINA

Tahi ... — ei, ei. Minä yllätän hänet.

TAAVETTI

No, en minä sitte sano. — Kuulehan, Liena ... Jaa, sehän män jo. (*Elinalle.*) Hyvästi vuan, opettaja. (*ELINA menee.*)

ANTTI

Siellä olikin eri rätinä. — Vaikka kolme tuntia pojat olivat äkseeranneet maahan ja ylös, maahan ja ylös, niin vielä piti laulaa kovasti herrojen kuullen ja huutaa: (*jykevästi*) Jumala antakoon, herra kenraali!

TAAVETTI

(*joka on järjestellyt majurin vaatteita*). No, minä käyn nyt sen satulavyön. (*Menee perältä pois.*)

TANELI

Ja kenraali ryki niin, että maa tärähteli. Ja kun hän sanoi kersantti Jokelalle: (*matkii*) »Mitä tekee kersantti, (*mahtava, kauan rämisevä rykäisy*) jos vihollinen hyökkääkin takaa, kun te olette odottaneet sitä edestä...?» (*Jälleen jylysevä, kaikupohjainen rykäisy.*) Niin hiki juoksi pojista.

ANTTI

Ja reserviläiset näkivät, mikä on oikeata komentoa. — Siellä lökättivät housut.

EEVA ja INKERI

(*ulkona oikealla nauraa kikattaen*). Ei saa niin korkealle, ei saa!!

ANTTI

(*katsahtaa ikkunasta*). Majuri, perhana! — Mennään piijan kautta! (*Loikkivat oikealle.*)

MAJURI

(*ulkona*). Kovalihaisia tyttöjä, hä-hä-hää, kovalihaisia, hä-hä-hää. Huimasiko päätä? (*Avaa saappaansa kärejällä oven ja tulee, tyttö kummallakin käsivarrella.*) Mutta perhanan painavia te olette. (*Laskee heidät maahan.*)

INKERI

Muoti on nyt sellainen, että saa syödä vatsansa täyteen.

MAJURI

Se on ihana muoti, hä-hä-hää. — Katsokaa, minä seuraan sitä. — Minä syön aina mahani niin täyteen, että sääret painuvat sangalle. Ja silloin on niin hiton hyvä olla, hä-hä-hää. — Mutta se paha puoli sellaisesta muodista on, että tytöt syövät itsensä niin painaviksi, että sydän (*painaa rintaansa*) rupeaa läpättämään.

EEVA

Ähä kutti. — Te olettekin aina kehunut, kuinka hirveästi teissä on voimaa.

MAJURI

Kyllä sitä onkin, mutta . . . Taavetti! Tuo toiset saappaat! Oletkos sinä junkkari jo kiilloittanut ne? — Katsokaas, tässä ruhossa on sellainen voimanpesä, että . . . Kerrankin minä merenrannalla jouduin ottamaan yhteen mustan neekerin kanssa ja hän kääri villiintyneenä paidanhihansa. Mutta kun minä tinttasin sitä pikiseen naamaan, niin kahdella iskulla kuorsasi murjaani, hä-hä-hää. — Taavettiiii . . . Missäs sinä olet? Ja tässäkö minun upseerinpyykkini vielä on?

INKERI

Mitä sille pitäisi tehdä? — Me teemme!

MAJURI

Ei mitään. — Minä teetän kaikki sotilaspalvelijalla, että pysyn jotakin tietä niinkuin armeijan kyljessä kiinni.

— Mutta istutaanpas. Jalkojani pistelee kuin naskaleilla.
(*Puhaltaa palavissaan.*)

EEVA

Kiitoksia. (*Istuvat.*)

INKERI

Mitä varten te hääritte ja huhkitte niin paljon?

MAJURI

Se on sellaista, että meikäläisen, joka on luotu sotaa varten, täytyisi aina kulkea ruutipanokset taskussa, mutta tulee niin lemmon ikävä tyttöjä, kun täytyy seistä tunti-määrin kentällä ja takoa aakkosia ällipäiden kalloihin.

INKERI

Ruutipanokset? — Ettekö te ole reservissä?

MAJURI

Kiireestä kantapähän reservissä nyt, mutta sodassa ansioitunut ja huomioitu kolmella kunniamerkillä.

EEVA

Te olettekin sitten oikea sotaupseeri.

MAJURI

Joo, oikea reservisotaupseeri. Ne ovat kaikkein korkeimpia.

INKERI

Mutta ovathan ne toisetkin upseerit...

MAJURI

(*viittaa kädellään*). Mitä ovat aktiiviupseerit meikäläisten rinnalla? Kadeteista korotettuja, päät täynnä kirja-

viisautta, — ei ainoatakaan kertaa ammuttu päätä puhki, tai lyöty sapelilla toista korvaa pois. Mutta minunlaiseni: — vain kuusi luokkaa oppikoulutietoja, nekin vanhoja ja homehtuneita, mutta sankarin sydän!

Eeva

Te olette ollut ihan sodassakin?

Majuri

Riivatun kovasti. — Ja kun ennen raaka sotilas kantaa rauhan aikana majurin arvomerkkejä, tietää se kokonaan toista kuin niillä, jotka nousevat vuosipalvelusten ja vakanssien mukaan. Me hankimme maalle itsenäisyyden. Mutta sitten kumminkin tulee kenraali ja sanoo: »Majuri Rämä (*rykäisee*) hajasäärinkö te seisotte asennossa!» (*Rykäisy.*) Hitto vieköön se pistelee. Minä olen sota-ajan upseereja ja tottunut siihen, että kranaatit lentävät polvien välitse!

Inkeri

Te ette ole enää armeijassa?

Majuri

Minusta ei upseeri, joka on ansioitunut savussa ja valloituksissa, sovi rauhanajan armeijaan. — Minä hoidan maatilaani. — Mutta nyt, kun taas näyttää hiukan valoisammalta, se tahtoo sanoa, kun näyttää, että sota voi syttyä, kutsutaan uljas reservistö kentälle. Lemmon ihanaa, hä-hä-hää... Puks, räts-päks-rits... piuuuuu... (*Tekee sormellaan korkean kaaren, ja silmät pysähtyvät saappaisiin.*) Mutta minun täytyy vaihtaa saappaita. — Anteeksi, saanko pyytää teitä poistumaan siksi aikaa? (*Hoilaa.*) Taavettiitii...

EEVA

Ellei se teitä loukkaa, niin . . .

MAJURI

(*vetää saapasta jalastaan*). Ei millään muotoa, mutta . . . ääh, se onkin riivatun tiukka. (*Hellittää.*) Taavetti! — Taavetti! Saapas jalastani! — Missä hitossa se löntystää?

INKERI

Saanko auttaa? (*Kiiruhtaa luo.*)

MAJURI

(*katsoo ensin kuin kieltääkseen, sitten ojentaa jalkansa*). Tuossa on, ole hyvä, hä-hä-hää . . . Ei, ei, tuoli kaatuu . . . ääh, lähtipäs se. — Taavetti! Tuo saappaat keittiöstä!

EEVA

Minä tuon! (*Poistuu oikealle.*)

MAJURI

Saakutin kilttejä tyttöjä.

INKERI

Näettekö: tästähän on kärki melkein puhki?

MAJURI

Katsos vain, niin onkin, puluseni . . . (*taputtaa hänen poskeaan*). Inkeri, — minä olen hiukan poissa tolaltani. Älä ihmettele. Sinä teet ilmapiirin ympärilläni kuumaksi. Näetkös, kun minä siellä maalla yksikseni mittaan pellon-sarkoja ja mieli matalana töllistelen, tulee mieleeni . . . — Ei, hitto, minun sentään sovikkaan käydä tunteelliseksi.

INKERI

Mitä mieleenne tulee?

MAJURI

Se on niin perhanan lapsellista. Etkä sinä uskoisi sitä kumminkaan.

INKERI

Sanokaa, sanokaa minulle se!

MAJURI

Ajatus vaimosta ja lapsikarjasta. — Minulla ei ole kumpaakaan. Mutta jos sinä olisit siellä... Juukeli, kun meillä olisi hauskaa. Minä en ole koskaan tavannut niin sievää tyttöä — ihan vakavasti puhuen ja... (Eeva tulee saappaat kainalossaan.) Kiitoksia. (Kiskoo omin voimin toisen saappaan jalastaan.) Nämä ovatkin hiukan kosteat. — Taavetti, — saappaat orrelle...

INKERI

Minä kyllä vien! (Ottaa saappaat ja vie oikealle.)

MAJURI

(ryhtyessään vetämään saappaita jalkaansa). Niin, totta puhuen, minun täytyy omantuntoni mukaan ja vakavasti tunnustaa, että... (saa saappaat jalkaansa ja ottaa Eevan käden omaansa) että sinä olet ollut minulle kultaa siitä päivästä, kun sinut tapasin. Minulla on nuori sydän, tulinen ja paukahteleva, ja jos sinä tahtoisit omistaa sen, niin luopuisin siitä varsin helpolla. Anna anteeksi rohkeuteni. (Heittää takin yltään.) Taavetti! Nyt sinua tarvittaisiin harjoinesi.

EEVA

(*joka on kainona kuunnellut*). Voi, sallikaa minun...?
— Missä on vaateharja? (INKERI tulee.)

MAJURI

(*viittaa vasemmalle*). Se on tuolla hyllyllä. (EEVA menee takin kera vasemmalle.) Ikkuna vain hiukan auki ja harja suhisemaan. — Niin, puluseni. Ja kun sinä saisit minun sydämeni, silloin sinä saisit myöskin minun maatilani. Se on kartano kerrassaan, ja mökkiläiset kulkevat sen ohi paljain päin... — mutta lempo, taskuissani ei ole yhtään tupakkaa. — Taavetti! Missäs sinä lurjustelet? Tupakkaa!

INKERI

Minä teen sen niin mielelläni! Puotihan on aivan talon portinpielessä.

MAJURI

Puluseni, minä joudun vaivaamaan sinua niin paljon. (Taputtaa hänen leukaansa.)

INKERI

(*epämääräisen hermostuneena*). Mutta, mutta... (*katsahtaa väinuten ympärilleen*). Saanko minäkin sanoa, mitä... (EEVA tulee.) Minä kipaisen kuin pyry! (*Juoksee perältä ulos.*)

EEVA

Kyllä se tomusikin. Siinä oli varmaankin kahden viikon pölyt. (*Aikoo auttaa takin majurin ylle.*)

MAJURI

Pane se tuohon pöydälle. — Kuulehan, kultaseni, — sanoppas minulle suoraan, tulisitko sinä, jos minä jonakin

päivänä ajaisin parivaljakolla kotisi portaiden eteen ja sanoisin: täällä tulee sinun uljas sotilaasi!? (Eeva laskee katseensa alas.) — Joo, joo, minä arvasin. Se olisi vakava kysymys ja... Mutta jos minä kumminkin... ja ottaisin tämän käden näin... nostaisin näin ja sitten näin... (suutelee kättä). Ja kun minä näkisin nuo silmät ja suun... (Aikoo suudella, mutta samassa tulee TAAVETTI.)

TAAVETTI

(huomatessaan, mitä on tekeillä, kääntää selkänsä ja rytkii kuuluvasti; kääntyy hitaasti). Kyllä ei niitä satulavöetä taija suaha mistään.

MAJURI

Missäs sinä olet kuhnustellut?

TAAVETTI

Heleppo sannoo, majuri.

MAJURI

Minä olen huutanut sinua ainakin viisikymmentä kertaa.

TAAVETTI

Eihän se sinne kuulunna.

MAJURI

Mitenkäs sinulla on täällä kaikki vielä niin sekaisin? Mitäs sinä oikeastaan olet tehnyt?

TAAVETTI

Kyllä tässä on yritetty, vuan sen minä sanon, jotta ei se ou leikintekova olla tallouvenhoetajattarena teillä. Tuossa on nyt pyykki; siinä on suappaanlankkuut, hou-

sunräsyyt ja takinpuhistikset. Ja eikö tuohonni, yhteen takkiin, tarvinne uudet poletit? — Sitte ov vielä kolome hevosta harjattava, kynnykset kuurattava ja tomut pyyhittävä.

MAJURI

Ja tehtävä tiliä kaikesta siitä!

TAAVETTI

Majur on nyt huonolla tuulella, sen minä niän. — Kyllä se pyykki siitä joutuu. (*Menee oikealle.*)

EEVA

Ihan pelästyi, poika parka.

MAJURI

Ei puhettakaan. Taavetti on ollut palveluksessani jo seitsemän vuotta, enkä minä ole nähnyt hänen vielä kertaakaan pelästyvän. Peijakkaan ponteva poika, vaikka hiukan suorasukainen. Mutta en minä huolisikaan sellaisesta, joka luimistelee, on pelkäävinään ja sitten kähveltää jotain selkäni takana.

TAAVETTI

(*tulee oikealta*). Peevelin tyttö. Nyt se on laskenna raavat jäihtymään, vaekka minä sanoen, jotta...

MAJURI

Mikä tyttö?

TAAVETTI

Ka — Liena.

MAJURI

Hä? — Mistä sinä olet sellaisen Leenan...?

TAAVETTI

Se on tämän talon piika, ja myö hiukan tykätään toisistammo.

MAJURI

Soo! — No, nyt minä ymmärrän, missä sinun aikasi menee! Sinulla on piika keittiön puolella, perhana! Päivät tietysti puhutaan roskaa ja illat tunteillaan! Ilmankos sinä löntystät kuin puntti kantapäissä!

TAAVETTI

(vetää kantapäensä yhteen ja ottaa niinsanotun asennon, jolloin pullea vatsa työntyy etualalle). Suanko minä sanoa, majuri?

MAJURI

Sano?

TAAVETTI

Poes sellaset puhheet, majur! Poes kertakaekkiaan! Minä en hyväksy sitä, että...

MAJURI

Häääts! Rupeatko sinä antamaan nuhteita minulle!? Hä?

TAAVETTI

Ei sinnepäenkään. Mutta kun majur puhuu tunteista, niin suatan tässä sanoa, että tämä mejän välinen on kaekkien niijen majurin kirjojen ja selitysten mukkaan sitä lattoonista rakkaatta. Sitä, joka oekeestaan ei ou rakkaatta ensinkään. Se on vuan sellasta... sellasta... niinkun sota-aekana Viärtillä olj Lottasa. Sellaenen naespuolj kuuluu sotahommaan.

KAARI JA METSOLA

(*tulevat*).

KAARI

Anteeksi, herra majuri, eikö lähetti ole tuonut tietoa, että teitä odotetaan kentällä?

MAJURI

Kuka odottaa?

KAARI

Kenraali.

METSOLA

Ja hän on huonolla tuulella. Hyvin huonolla tuulella.

MAJURI

Mistä? — Lempo soikoon, mistä?

KAARI

Kaikesta. — Teidän reserviläistenne teltat ovat vinossa, ovien edessä kuralammikoita, miesten ruokapakit ruosteessa ja . . .

MAJURI

Piru vieköön! Kuuluisiko asiaan, että minä oikaisisin teltat, lakaisisin kuran ja kuuraisin miesten ruokapakit?

METSOLA

Ei millään muotoa, herra majuri, mutta teidän tulisi valvoa . . .

TAAVETTI

Tähän minun jo täytyy sanoa, että majur valavoo enemmän kun työ muut yhteensä. Joka yö minä suan alushousussan . . .

MAJURI

Hiljaa!! — Kuka on sinulta kysynyt! (*Vetää takin ylleen.*)

KAARI

Kiireesti nyt, herra majuri. Pelkään, ettei kenraali jaksa kauan odottaa.

MAJURI

Se olisi ehkä hänen tapaistaan, mutta onhan nyt sentään liikaa vaatia, että... (*Eevalle.*) Auta Taavettia. Pankaa järjestykseen. — Hitto, minä en tiedä, mitä yllätyksiä... — Mennään nyt! (*Poistuvat kiireesti peräovesta.*)

METSOLA

(*mennessään*). Oikopolkua, niin joudumme pikemmin. (*Pois.*)

TAAVETTI

(*on jäänyt katsomaan herrojen sulkemaan oveen*). Mikä se on sellanen kenroalj, joka suap vuatia mitä tahasa?

EEVA

(*on alkanut lajitella vaatteita*). Tämän paidan minä voin... (*menee hyräillen pöydän luo, asettelee paitaa laskoksille ja käärii sen*) kas noin. Ja nämä alushousut... (*hyräilee jälleen ja tekee housuille saman kuin paidallekin, Taavetin tarkatessa närkästyneenä hänen touhuaan*). Ja nuo päällyshousut...

TAAVETTI

(*tempaisee häneltä housut*). Mänkee hiiteen tiältä! Minä en tarvihe apua näessä hommissa! Minä oun seihtemän

vuotta osanna yksin järjestee majurin vaatteen ja oun ol-
lunna jo sennii monella matkalla.

EEVA

Mutta majurihan käski?

TAAVETTI

Ja nyt käsken minä!

EEVA

Sinäkö komennat minua!?

TAAVETTI

Minä! — Mutta mikä »sinä» minä teille oun?

EEVA

Minä tulen olemaan vielä rouvana majurin kartanossa!

TAAVETTI

Sillon kun se päivä tulloo, oun minä siellä herrana.

EEVA

Sinä päivänä ei sinua siellä enää tarvita!

TAAVETTI

Jos hyvinnii. Mutta elekee ruveta rouvaks niin kaa-
van kun minä oun sillä paekalla. — Tuokee tänne nuo
alushousut ja paeta. (*Ryhtyy järjestämään vaatteita ark-
kuun.*) Minä ryykkeen nämä myöhemmin, koska nämä
nyt on suatava poes silimistä.

EEVA

(*heittää kiukkuisesti paidan ja housut arkkun.*) Tuossa
on, senkin juntti! (*Menee äkäisenä oikealle.*)

TAAVETTI

(viheltelee ja asettelee harvaan ja taitavasti eri vaatekappaleita arkkuun; katsahtaa sitten suuntaa, jonne Eeva hävisi). Jokos se rouvan taemi män? *(Tarkastelee verkkaisesti vaatteita, jokaista erikseen ennenkuin käärii ja panee arkkuun. Kuuluu koputus peräovelta.)* Onpa siitää paejasta melekeen toenen hiha poekki. *(Koputus uudistuu terävänä.)* Ja linningin neelos aaki. *(Koputus uudistuu.)* Tule vuan koputtelemata. *(Tarkastelee rauhallisena vaatteita.)*

PUUSKA

(matala, tuuheaviiksinen, harmahtava ja tuikea herra tulee kiukkuisesti sisään ja pysähtyy keskilattialle; äreästi). Hyvä päivä!

TAAVETTI

(arkussa kyyristellen). Päevee, — mittees kuuluu?

PUUSKA

(katsoo kuin räjähtääkseen ja vetää vihaisesti viiksiään).

TAAVETTI

(tyynesti huomioiden). Tuostae paejasta on kaks nappia poes ja helema halaki.

PUUSKA

Asentoon, sotilas!

TAAVETTI

(joka ei koko aikana ole päätänsä kääntänyt). Sievempee puhetappaa, vieras. Tämä on meille hyyrätty talo. *(Asettaa paidan arkkuun.)*

PUUSKA

Asentoon, tomppeli kun korkea esimiehesi sinua puhuttelee!

TAAVETTI

(*tarkastaa alushousuja*). Jotta mikäkö puhuttellee? — Rikkipä on jo kuluttanna nuokiin housut.

PUUSKA

(*kiljahtaa*). Kantapääät yhteen, sotilas! (*Lyö ratsupiis-kalla saappaansa varteen ja rykäisee niin, että maa va-vahtaa*. TAAVETTI säikähtää ja kääntyy.) Kantapääät yhteen, patapölkky!! Sinä saat tästä ankaran rangaistuk-sen!

TAAVETTI

(*vetää peläten kantapäänsä yhteen*). Elekeehän...? — Kukas työ outta?

PUUSKA

Nimesi, jukuripää! (*Rykäisy.*)

TAAVETTI

Ju-Jukurpiäkö? — Tuavetti oun.

PUUSKA

Mikä Taavetti! Pelkkä Taavetti?

TAAVETTI

Kaesanpoeka, (*kumartaa*) jos suan luvan. — Mutta sanokee jo, kuka työ outta?

PUUSKA

(*rykäisee pontevasti*). Mikä sotilas sinä olet, joka et tunne armeijan arvomerkkejä!?

TAAVETTI

(*seisoo ensin pelokkaana, sitten rauhoittuen*). Suanko sanoo, upseer, — jos työ nyt outta upseer, että kyllä minä tunnen jonniillaeset merkit, kun majur on omassa kylässä, mutta en noeta. Poletit teillä on, vuan limaskit kaaluksesta puuttuu.

PUUSKA

Oletkos sinä sekapäinen!? Oletkos sinä pudonnut armeijan housuihin kuusta!? — Aa... ja mitkä vietävän housut sinulla on! (*Kauaskantava rykäisy.*) Mikä mies sinä olet, joka kävelet upseerinhousuissa ja puhut niinkuin ei sinulle olisi päähän annettu muuta kuin suu!? Mitkä housut sinulla on?

TAAVETTI

Elekeehän nyt... — Majurin, majurin vanahat housuthan nämä... Elekee olla vihanen, enhän minä tiennä, että se teitä kaevelis...

PUUSKA

Etkö sinä vielä tiedä, kuka minä olen!?

TAAVETTI

(*arkana, mutta rehellisenä*). Jos ette äsken valahellunna, niin jonniillaenen upseer...?

PUUSKA

(*kohauttaa toivottomana olkapäitään, lyö iälleen piiskalla saappaansa varteen ja kävelee kiivaasti edestakaisin, väliin Taavettiin tuikeasti silmänsä iskien. TAAVETTI vavahtelee ja kääntelee itseään pienissä terävissä kulmissa hänen kävelynsä mukaan, ja kantapäät napsahtelevat*). Oletkos sinä, oletkos sinä (*pysähtyy Taavetin eteen*) ihan täysipäinen?

TAAVETTI

(*kumartaa*). En tiijä... — jos suan luvan.

PUUSKA

(*rykäisee voimallisesti ja osoittaa piiskan varrella kaulustaan*). Mitkä merkit nämä ovat, sinä hatarasilmäinen?

TAAVETTI

Jos uskallan... uskallan sannoo, niin upseerinlimaskit ne eivät ou.

PUUSKA

E i v ä t k ö!!? Siunatkoon sinun pääparkaasi! — Minkä eläimen sinä siinä näet?

TAAVETTI

Suanko kahtoo läheltä?

PUUSKA

Katso!

TAAVETTI

(*tirkistää*). Mikä lienöö tiikerj.

PUUSKA

Anteeksi, taivas, että olen kiivastunut vähäjärkiselle. — Näetkös sinä molemmilla silmilläsi!? — Näetkös sinä, että siinä on Suomen leijona?

TAAVETTI

(*nauraa*). Elekee nyt sellasta, upseer, — Suomen leijonahan on sinivalakonen.

MAJURI

(*tulee Kaaren ja Metsolan seuraamana; kaikki lyövät kantapäätänsä yhteen*). Herra kenraali, ol...

TAAVETTI

(*säikähtää pahanpäiväisesti*). Kenraalij!! Nyt tuloo linnaa!! (*Livistää oikealle*.)

PUUSKA

(*katsoo kotvan, kävelee, pysähtyy, rykäisee, iolloin MAJURI jäykistyy yhä enemmän; terävästi*). Te annatte minulle työtä enemmän kuin olen ottanut lukuun!

MAJURI

Valitan, herra kenraali, valitan, mutta...

PUUSKA

Sotilas ei valita! — Tiedättekö, että teidän piti olla kentällä?

MAJURI

Minulle oli ilmoitettu erheellinen aikamäärä, herra kenraali.

PUUSKA

Te olisitte voinut ottaa siitä selvän, — te olisitte voinut vaivautua tiedustamaan! (*Rykäisee*.) Ja kun minä tulen tapaamaan teitä täältä, olette te jättänyt vastaanoton heikkopäiselle!

MAJURI

En heikkopäiselle, herra kenraali.

PUUSKA

Minä olen keskustellut hänen kanssaan! Ja kenen housuissa tuo sammalpäätä täällä tepastelee? — Majurin!

MAJURI

Herra kenraali, hän on minun sotilaspalvelijani, vaikka ei ole sotilas . . . On ollut jo lähes kymmenen vuotta ja käyttää kotona minun vanhoja, uloskuluneita housujani. En tiennyt, että se herättäisi täällä pahennusta.

PUUSKA

No, kuinka tahansa. — Mutta missä te olette saanut sotilaskoulutuksenne, kun ette tiedä, että . . . — No?

MAJURI

Sodassa, herra kenraali.

PUUSKA

(*rykäisee*). Siinä tapauksessa minä teen kunniaa. (*Sorret hipaisevat lakinreunaa.*) Sodassa olleelle sotilaalle minä voin antaa paljon anteeksi. Mutta sen minä vaadin, että te huomiseen laitatte kaikki järjestykseen. Minä tulen viipymään täällä muutaman päivän. Ja kun viikon lopulla on paraati, toivon, ettei teidän suhteenne ole silloin enää muistuttamista.

MAJURI

Teen parhaani, herra kenraali.

PUUSKA

(*Kaarelle ja Metsolalle*). Me menemme nyt esikuntaan. — Luutnantti Kaari, toimittakaa minulle hevonen.

KAARI

(*lyö kantapänsä yhteen*). Käskystä, herra kenraali. (*Kääntyy menemään.*)

MAJURI

Herra kenraali, suokaa minulle kunnia palvella esimiestäni, palvella sotilaana? Otin kotoa mukaani kolme hevosta.

PUUSKA

(*sormet sipaisevat lakinreunaa*). Kiitän. (*Menee edellä ulos, toiset perässä.*)

(*Näyttämö hetken tyhjä.*)

TAAVETTI

(*tulee varovasti sisään, kuulostelee ja aikoo ulos, mutta pyörtää ovelta takaisin*). Ei, ei käy, — siellä ne onni vielä pihalla. (*Menee jälleen arkulle.*)

LEENA

(*tulee oikealta hame ylös käärittynä*). Taavetti, tule kantamaan lehmänhaude navettaan.

TAAVETTI

Ei vielä, ei vielä. (*Kuuluu pois häipyvä kavioiden kapse.*) Kuulle kiitos... nyt ne män.

LEENA

Ketkä?

TAAVETTI

Outkos sinä, Liena, koskaan nähnyttä kenroalia?

LEENA

En.

TAAVETTI

Paremp onni. — Kun sen kerran näkkee, on siinä näkemistä koko iäks. Minä oun yhen kerran nähnyttä, enkä toevo toesta.

ELINA

(*tulee virkeänä oikealta*). Tulin keittiön kautta. (*Taavetille, ääntään alentaen.*) Onko... onko hän nyt kotona?

TAAVETTI

Uskalsitteko työ? — Ei ou majur kotona. Ja minä'sannon teillennii, jotta nyt on aeka pakata kapsäkkinnö ja läh-tee.

ELINA

Mihin?

TAAVETTI

Poes vuan.

ELINA

Mitäs sinä höpiset?

TAAVETTI

Kenroalj on tiällä, ja meijät mualaeset ottaa perhana!

ELINA

Mutta majuri?

TAAVETTI

Hän suap selekääsä ensin ja sitten myö muut!

TOINEN NÄYTÖS

Sama huone. TAAVETTI istuu jakkaralla, MAJURI pöydän päässä tuolilla. Keskustelua on kaikesta päättäen käyty jo kauan, ja Taavetti näyttää hartaalta.

MAJURI

(mielikuviansa painuneena). Ja keväällä... Muistatko, Taavetti, kun me menemme hakkaamaan taas rysänavantoja? Aurinko paistaa, ja ohut lumikerros kimmeltää kuin tanssisivat sillä miljoonat pienet tähdet, ja värisevä päivänsavu kaukana metsänreunassa...

TAAVETTI

(pyhkiä silmiään). Niin, niin. — Työ ossootte puhua aena niin kaaniisti, jotta syvän heltyy.

MAJURI

Ja kun kevät tulee, jäät alkavat ryskien mennä pitkin jokia, kohti merta... Kun me luemme siitä sanomalehdistä ja näemme järvenselän käyvän mustille, kevätkuumeisille läikille, ja pihamaalla alkavat ensimmäiset heinänterät vihertää, silloin meidän rintamme paisuvat, meillä on ikäänkuin nuorta viiniä suonissa, me ojenamme käsivartemme kohti korkeutta ja olemme onnellisia.

TAAVETTI

(*liikutettuna*). Niin — majuri. — Ei ou siellä leeriä, eikä kenroalia.

MAJURI

Syvä rauha vain. — Ja sitten me odotamme kevätuuulta, sillä se on lähellä, koska västäräkit viipottavat jo pyrstöjään rantakivillä ja solakoina kuin vasta naisiksi tulleet neidot hyppelivät ja nokkivat jokaista heinänkortta, koetellen nokassaan, kelpaako se pesäkorreksi. Ja sitten saapuu toivottu kevätuuuli, puissa käy raskas suhina, se kasvaa, paisuu . . . ja sitten alkaa rysähdellä. Se kohoaa vähitellen myrskyksi (*mielikuvansa innoittamana*), ja suuret jäälautat soluvat ohi saunarannan ja rantaheinikön, ja kuivuneen kaislikon jäähelmet helähtelevät . . .

TAAVETTI

Voe, että se on kaanista tiältä kahtoen . . . Ja kaanistahan se on sieltä.

MAJURI

Ja sitten, Taavetti, sitten kun ne ovat menneet, me panemme olallemme katiskahaavin, laskemme veteen vastamaalatun veneen; sinä istut keulapenkille soutamaan, minä perään, ja riemusta hohotamme kevätuuuleen talvisen raskauden.

TAAVETTI

(*tunteissaan*). Niin myö tehhään. Ja sitten työ kohhoote penkille, — katiskan liisteet napsavat, kun kalat lyövät niihin häntiään, ja pistätte huavin ylj pesä-aejan. Kuhina, kuhinapa kääpi silloin katiskassa, ja tuoretta kallaa nousee . . . (*Silmiiän pyyhkien.*) Voe, että myö ollaan siitä nyt niin kaakana.

MAJURI

(pyyhkäisee salaa silmäkulmaansa, nousee ja lähenee).
 Rohkeutta, Taavetti! Elämän murheelliset päivät on mentävä niska jäykkänä, että jaksaisimme notkistella ja nauraa silloin kun sen aika on. Me olemme kestäneet yhdessä niin monta kovaa talvea, ja aina keväällä olemme olleet kuin kaksi teerikukkoa, yhteistä pesää asuvaa teerikukkoa, jotka kuhertaen ja kokottaen kohoavat jyrkille kallioille, huutaakseen maailmalle ilonsa. Muistatko, miten suonemme pullistuvat ja meissä herää...

TAAVETTI

Halu höyhentää toesia, — muistan.

MAJURI

(innostuen). Niin, niinkuin oikeat teerikukot, jotka häätanssissa levittävät koreimmat sulkansa ja silmittömässä raivossa käyvät toveriensa kimppuun naaraitten silmien alla.

TAAVETTI

Nuaraitten? — Mutta eihän myö ihan sillä tavalla?

MAJURI

No, ei, ei tietysti. Se olisikin eläimellistä. Mitä ihmisiä me olisimme? — Toinen sukupuoli on meille vieras. Ja kokeneena miehenä minä sanon sinulle, Taavetti, karta naista; älä innostu kuin kukko. Onhan sinulla suurempi pää ja ymmärrys.

TAAVETTI

Kyllähän se niin on, majuri. Vuan kun oekeen pakkoo tänne johonnii... onkohan se nyt syvämmen paekalle

vae mahan, sillon kun naenen tulloo ja . . . niin, jopa se pahasti mieltä kiäntää, jos täätty vuan kylmästi . . .

MAJURI

Mitäs sinä puhut, poika? Onko sinulla joitakin niin sanottuja tunteita? Ash, minä olen luullut, että sinä olisit mies, että sinä olisit tullut minuun. (*Mittaa lattiaa pitkin askelin.*)

TAAVETTI

Eikö majurilla ou?

MAJURI

Mies ei saa päästää koskaan naista peliin . . . silloin hän on mennyttä.

TAAVETTI

Mutta entäs se kohteliyaesus ja kumartelu ja . . .?

MAJURI

Jaa, — no, se on toinen asia se. — Minä tarkoitan, ettei mies saa antautua ihan . . . ihan syvään tunteiluun, jossa nainen tulee pääasiaksi ja sinä menetät miehuutesi. — Eikös sinulta nytkin jo ole jäänyt paljon tekemättä, kun sinulla on ollut tuo Leena? Hä? — Ja pelkän avuliaisuuden varjolla sinä kukerrat hänen kanssaan milloin nave-tassa, milloin heinävajassa? Ja omat työsi jäävät kesantoon! — Lempo, että minun pitää sinusta sellaista ajatella!

TAAVETTI

(*nousee*). Mutta elekeehän, elekeehän, nyt, majuri . . .?
— Mittees sitä sitten on jäännä?

MAJURI

(*lauhtuneemmin*). No, no, no... Enhän minä tarkoita, etteikö naisen kanssa yhtään... — Mutta sen pitää olla tuollaista pintapuolista...

TAAVETTI

Joo, joo, minä ymmärrän, paremmin vuan pintoo, pintoo... Minä tiijän. — Ja jos totta puhun, niin ei se kovin syvällistä oukkaan tämän Lienan kansa. Siellähän mulla se oekke on siellä kotjpuolessa... Ja voe, miten se raakka itki, kun...

MAJURI

(*pysähtyy tuimana*). Onko sinussa sotilasverta, hiisi viekoon! Eikö sinussa ole yhtään pisaraa, vaikka olet niin lähellä minua ollut? Sotilasveri ei siedä naisen itkua!

TAAVETTI

Elekeehän nyt... eihän se sijjakkään, ja minä sanoinni iitalle, jotta elä hellytä minua nyt, minun täytyy pysyä ryhissä, elä hellytä, majur ei tykkee hyvvee, jos...

MAJURI

Siinä pelossako sinä? Eikö sinussa itsessäsi ole pontta? Etkös sinä pysy pystyssä ilman kainalosauvoja? Mitä? — Ei, hitto! Minä en kärsi, että nainen alkaa ohjata...

INKERI

(*tulee perältä*). Upseeritanssiaiset ovat tänä iltana! Upseeritanssiaiset! Majuri, me tietysti menemme!

MAJURI

(*on heittänyt tuiman silmäyksen Taavettiin*). No, tuota... tuota... (*puhaltaa mahtipontisesti ja vetää viiksiään*;

Taavetille sotilaallisen pontevasti). Ovatko hevoset harjatut?

TAAVETTI

On yksi, mutta . . .

MAJURI

Yksikö!? — Mitäs sinä oikeastaan vetelehdit! Niitähän on kolme!

TAAVETTI

Niin no, minä menen . . . minä menen . . . (*Perältä ulos.*)

MAJURI

Hä-hä-hää . . . siinä on kunnan poika. — Voi, puluseni, kuinka minulla on ollut sinua ikävä.

INKERI

Ja minulle tulee, kun te taas lähдете pois.

MAJURI

Niin, niin. Jäävät ne monenmonituiset kesäillat, ja sinä tänne syvälle. (*Osoittaa sydäntään.*) Siellä sinä kaikerrat ja teet minut rauhattomaksi. Mitä on suurimmankaan sankarin elämä ilman naista? Minä olen sotilas ja kestäen tykinjyskettä, mutta en naisen surua. Kun tällainen pieni, pehmeä käsi minua hyväilee . . . kun se ajaa partaa poskeltani, silloin rapisee minusta ruuti ja halu tapella ja minä olen kuin . . . kuin vastakuoriutunut kananpoika, joka pihamaalla nokkiessaan on saanut kupuunsa liian suuren kiven ja nokka kierossa hakee hoivaa.

INKERI

Puhutteko te minulle totta?

MAJURI

Mitä muuta minä voisin sinulle puhua? Jos tämä suu, joka on sinua suudellut, puhuisi vilppiä, niin mitä minä voisin enää itsestäni ajatella?

INKERI

Sitäpä minä juuri tahtoisin tietää? Näyttäkää, että se on totta!

MAJURI

Minähän olen näyttänyt. Olen antanut sinulle muiston.

INKERI

Tämän. (*Näyttää kravattineulaa.*)

MAJURI

Niin — se on kallis. Siinä on oikea kivi. Ja silloin, kun minä tulen sitä perimään, silloin . . .

INKERI

Älkää jatkako, antakaa minulle uusi todistus!

MAJURI

Minkälainen?

INKERI

Te viette minut upseeritanssiaisiin, — käsipuolesanne minut!?

MAJURI

(*ymmällä*). No, mutta . . .? Minkätähden nyt niin erikoisesti alleviivata minut? — Eikö se sitten olisi mahdollista ilman muuta?

INKERI

Kuiskailtaan, — on lähtenyt, ties mistä, liikkeelle huhu, että majurilla on morsian?

MAJURI

Hä-hä-hää . . . täälläkö?

INKERI

Niin kerrotaan?

MAJURI

Ne ovat tahtoneet tehdä sinut mustasukkaiseksi, hä-hä-hää.

INKERI

Puhuvat ihan vakavasti, että . . .

MAJURI

Älä usko heitä. — Missä se olisi? Tässä talossa? — Naapurissako? Tässä kylässä? — Toisessako?

INKERI

Sanokaa minulle itse!

MAJURI

Ei tässä kylässä, eikä toisessakaan. Sen voin vakuuttaa tämän sydämen, tämän nuoren sydämen kautta.

INKERI

Te ette anna minulle suoraa selvyyttä siihen, mihin pyysin? Te häpeätte minua upseeriston silmien edessä?

MAJURI

Sinä tähtäät niihin tanssiaisiin? — No, jos se vain siitä riippuu . . . jos tarvitaan vain se todistamaan, niin tule,

minä vien sinut. (*Lähenee Inkeriä, mutta samassa tulee peräovesta EEVA.*)

EEVA

Se vasta oli tuloa! — Eräs nuori upseeri toi minut autollaan, ja kyllä tomu kieri pilvenä! — Mutta kas? Mitenkäs te olette niin vakavissanne? (*Ulkoa kuuluu hevosten vinkunaa ja potkimista.*)

TAAVETTI

(*ulkona*). Elekee nyt, perhanat, potkia siinä! Saman talon hevosiahan työ outta!

MAJURI

Penteleen poika! Antaako se hevosten tappaa toisensa! (*Menee kiivaasti ulos.*)

EEVA

Mutta kylläpäsinä jäit noloksi. — Onko sinulla jotain sydämelläsi?

INKERI

(*heittää niskaansa*). Ee-ei...mitäs minulla.

EEVA

Ei suinkaan majuri...?

INKERI

Ei — mitäpäsinä.

EEVA

Mutta — kuulehan... — Ei, mutta sinä olet yhtäkaikki vähän vihertävä? — Oletko ajatellut mennä aliupseerien kekkereihin? Heillä on suuri kenttäjuhla?

INKERI

En — vaan upseeritanssiaisiin! (*Nostaa nokkaansa.*)

EEVA

Niin minäkin. — Kuule, kenen kanssa menet?

INKERI

En ole vielä siitä ihan varma. — Kenen kanssa sinä menet?

EEVA

(peitetysti). En ole vielä — siitä ihan varma.

INKERI

(epäillen). Majurinko?

EEVA

Hänenkö?

INKERI

(kiusaantuneesti). Sinä olet erehtynyt!

EEVA

Ha-ha-haa... — Oletko siitä varma?

INKERI

Majurilla on morsian.

EEVA

(paina omellisena rintaansa). Joko kuiskaillaan niin paljon!

INKERI

Ha-ha-haa, älä huokaile. — Se on totuus.

EEVA

Niin, se on totuus.

INKERI

Ja vakuudeksi hän on sille tytölle antanut muiston.

EEVA

Niin on antanut. Tyttö epäili. Hän ei luottanut yksinomaan suudelmiin. Ne haihtuvat — vain muisto jää.

INKERI

Hän ei luottanut, hän vaati vakuutta. Ja minkä hän sai?

EEVA

Arvaappas?

INKERI

(ylimielisesti). Arvaappas!

EEVA

Ha-ha-haa... Siihen sinun tietosi loppuivat!

INKERI

Sinä itse et tiedä!

EEVA

(kääntää selkensä). Hän sai... *(alkaa haaveellisena irroitaa kravattineulaa puseronsa sisäliepeestä)*.

INKERI

(on myöskin kääntynyt puoliksi selin). Hän sai... *(kiihtyy)* Hän sai... *(Molemmat kääntyvät ja lausuvat yhtäikaa.)*

EEVA

(onnellisena). Tämän!

INKERI

(tuikeasti). T ä m ä n!

EEVA

(hämmästyen). Mi-mi...?

INKERI

(*samoin*). Mmmmi-mi...? — (*Tulistuen.*) Oletko sinä näytellyt minun silmieni alla vain palvelevaista tyttöä!?

EEVA

(*itkuun puhkeamaisillaan*). Oletko sitä tehnyt? Oletko sinä... — Ja minulla ei ole koskaan ollut epäilystä sinun suhteesi. Minä olen aina luottanut, että sinä ymmärtäisit... että olisit itse nähnyt...

INKERI

Jestas sentään tätä!! — No, illalla sinä pääset harha-luulostasi! Mutta... (*silmät kyyneltyvät*) mutta... (*kasvot värähtelevät*) - Ja minä olen uskonut... (*itku pääsee*) Ei, ei, minä en kestä tätä! Minä menen ja hukutan itseni! (*Itkien pois oikealle.*)

EEVA

(*laskeutuu itkien tuoliin*). Mitä kurjuutta! Mitä tava-tonta kurjuutta!

TAAVETTI

(*ulkona oven lähellä*). Minä voen tuuva sen ihan tässä silimänräppääksessä. (*Tulee.*) Missäs helekutissa se tuas onkaan? — Kato, kun ei muista? (*Raapaisee korvallis-taan ja huomaa Eevan.*) Ka, — millonkas työ outta tänne tullunna? (*Lähenee.*) Mittees työ siinä? Itkuko? — Iha itku?

EEVA

Voi, Taavetti, minä olen niin onneton, niin onneton...

TAAVETTI

Siltä minustakkii vähän näättää?

EEVA

Minut on petetty! Minut on katalasti petetty!

TAAVETTI

Vae on petetty? — Katos sitä. — Kukas se?

EEVA

Sitä minä en olisi ikinä uskonut! Minun ei olisi tullut mieleenikään... mutta nyt... Nyt minä en voi ajatella muuta kuin...

TAAVETTI

Kuin...? (*Eeva purskahtaa uudelleen.*) No, kato nyt?

EEVA

(*nousee hitaasti*). Ei, ei... minä en uskalla... Ehkä se ei kumminkaan... Ja kumminkin se...! (*Alkaa jälleen itkeä katkerasti.*)

TAAVETTI

(*tietämättä mitä pitäisi tehdä*). Voe, voe, mittees työ... kukas se... Noen kaanista tyttöä...?

EEVA

Petetty, ikuisesti petetty.

TAAVETTI

(*rohkaisten*). Ei helekutissa, mikäs se oes ikkuisesti...? — No, mutta kiiskinkuula, ettehän työ ennee pysy tolo pillanno? (*Tukee häntä. EEVA nojautuu raukeana hänen olkapäähänsä.*) No, näen on hyvä; näen se huolj puttoo poes... Itkekee vuan siinä. (*Korjaa paremmaksi hänen asentoaan.*) Itkekee kaavan ja hartaasti.

EEVA

(nyyhkyttäen). Taavetti, anna anteeksi, että sinulle silloin kerran tuiskasin. Minä en tiennyt, mikä nöyryytys minulla oli edessä. Voi, sydän-parka, mihin se voi erehtyä . . .

TAAVETTI

En minä muistele teitä pahalla nyt.

LEENA

(oikealla). Taavetti, sonni on päässyt ketjustaan! Tule sitomaan se!

TAAVETTI

Sonnit ovat nyt vappaana, olokoot vuan hyvät. (Eevalle.) Ei, mutta minä en jaksa tällä tavalla kaavan teitä kannatella; eiköhän myö istuttas? Istukee sylissä? (Aikoo hiissä häntä tuolille.)

LEENA

(oikealla). Taavetti, kuulitko sinä, että sonni . . . (tulee) Taa . . . (hämmästyneenä) Taavetti! (Nyyhkytykseen puhkeamisillaan.) Taavetti! (Itku tulee.) T a a v e t t i !

TAAVETTI

Elähän nyt — ka, kun immeisestä on henki mänölään. (Kuljettaa Eevaa hellävaroen.) Paenautukkee vuan luijaan . . . paenautukkee vuan . . .

LEENA

(Eevan yhä nyyhkiessä). Taavetti! Heitä pois se ihminen! Heitä pois se! (Itkien.) Ja vielä äsken sinä vakuuttit navetassa . . . Sinä sanoit, että . . .

MAJURI

(*tulee perältä*). Hornan tulet!! (Eeva säpsähtää ja irtautuu Taavetista.)

TAAVETTI

Elekeehän, majuri . . . kun olj justiisa kuolemaisillaan . . .

MAJURI

Mitä on minun nyt sinusta ajateltava, mullikka!? Mitä on minun sanottava sinusta! Etkö sinä tiedä, että tällaiseen naiseen eivät sinun pikikourasi . . . (*Lähenee uhkaavasti Taavettia.*)

TAAVETTI

(*peräytyy*). Elekeehän nyt . . . minähän vuan pintapuolisesti . . . pelekkee pintoo . . .

MAJURI

Minä höyhennän sinut! (*Aikoo karata hänen kimppuunsa.*)

EEVA JA LEENA

(*hypähtävät eri puolilta väliin; yhtäikaa.*)

EEVA. Jumalan tähden!

LEENA. Minun Taavettiani!

MAJURI

Lempo soikoon! Tytöt, käyttekö te yksissä tuumin tuota vuohipukkia . . . ?

EEVA

(*majurille*). Ja te vielä voisitte . . .

LEENA

Taavetti on minun!

MAJURI

(*Leenalle*). Vai sinun hän onkin! Minä olen ollut siinä käsityksessä, että hän olisi minun!

TAAVETTI

Leenan, majuri, Leenan, Leenan. — Naesella on etuoikeus.

LEENA

Ei, ei, ei, minä en sittenkään sinusta huoli! Minä en huoli siitä, joka lääppii kaikkia tyttöjä!

EEVA

Ja minä tahdon teiltä selvyyttä, majuri? Te olette sanonut minulle, että minä olen yksin ja ainoa... Mutta nyt minä olen kuullut...

MAJURI

(*hermostuen*). Valheita, suuria valheita... Niitähän maailma on ihan täynnä! Minä vetoan Taavettiin. Minun täytyy tässä... Kuules, Taavetti. Mitenkäs sinä olet sotkenut...?

EEVA

Ei yhtään, ei vähääkään. Inkeriltä minä kuulin ja kylältä.

MAJURI

Mitä? — Mitä sinä kuudit?

EEVA

Tuo keho parturityttö kertoi...

MAJURI

No, sen minä arvaan! Partureissa juuri lasketaan liikkeelle kaikenlaisia kylänjuoruja, että akat pysyisivät pirteinä. Ei mitään rehellistä puhetta sieltä lähde.

EEVA

Mutta kertovat ympäri kyliä, — ja ihan vakavasti, että . . . että teillä on morsian ja että te . . .

MAJURI

Se on ruokotonta! Eihän nyt voida sentään vielä niin pitkälle . . . Tosin minä olen pitänyt sinusta paljon ja . . . (*Taavetille ja Leenalle.*) Mitäs hittoa te jätitte siihen töl- listelemään? — Hevoset ovat vielä pihalla! Aiotko sinä laskea ne karkuun?

TAAVETTI

(*havahtuen*). Kyllä minä ne . . . (*Menee ulos.*)

LEENA

Majuri, sanokaa Taavetille, että . . . — Eihän se sovi, että hän tätä neitiä . . .

MAJURI

Ei! — Ja poika saa kyllä aikanaan ojennuksen, ole siitä varma. — Mutta ei myöskään sovi, että sinä jäät siihen korvat pujossa kuuntelemaan, kun minä selvitän pientä perheasiaa. Jo hienotunteisuus . . . piiinkin hienotuntei- suus . . . Kuulehan . . . tästä saat rahaa. — Mene osta- maan itsellesi hiukan makeisia, mutta älä anna Taavetille. (*LEENA hymyilee.*) Se kohteli sinua hyvin kevytmielisesti.

LEENA

Kiitoksia, majuri. (*Menee oikealle.*)

MAJURI

No nyt, sano nyt, mitä sinulla on sydämelläsi, kulta- seni?

EEVA

Miksi te vielä lepertelette minulle? Minä olen uskonut, että se hellyys, jota olen teitä kohtaan osoittanut, olisi herättänyt vastaheltyyden ja . . .

MAJURI

Kultaseni, etkö sinä ole huomannut? Niinhän se onkin herättänyt. Ja sen vakuudeksi minä olen antanut sinulle kalliin muiston.

EEVA

Ja Inkerille myöskin.

MAJURI

Hä? — Onko . . . onko hän sanonut sinulle sellaista?

EEVA

Hän on näyttänyt.

MAJURI

(*huomaamattaan*). Horna, miten väärin hän voi käyttää luottamusta!

EEVA

Luottamustako? — Siis hänkin!?

MAJURI

Ei, ei, ei, kuinka sinä nyt sellaista . . . — Näetkös, ei mitään vakavampaa ole siinä ollut. Hän on tehnyt tuollaisia pieniä palveluksia minulle . . . aivan pintapuolisia ja ulkokultaisia . . . ja että tyttöriepu ei . . . Niin no. Sitten kerran minä sanoin hänelle, että kun minun täytyy taas lähteä täältä pois, niin hän ei tykkää pahaa, jos minä annan hänelle pienen muiston . . .

EEVA

Niin juuri! Samanlaisen kuin minulle!

MAJURI

So, so, kultaseni! — Sinun neulassasi on oikea kivi, hänen vain lasinkappale!

EEVA

Ne ovat samanlaiset, ihan samanlaiset!

MAJURI

Tottakai! Ainahan väärennetty on samanlainen kuin oikeakin. Sinun on ehdottomasti oikea!

EEVA

Mistä sen tiedätte?

MAJURI

Tunnenhan minä ne! (*Hyväillen.*) Mitä muuta minä voisin antaa sille naiselle, joka on minun elämäni, joka on painunut minuun syvälle ja vaatinut sydämestäni osuutta. Siitä sydäimestä, joka on ennen kuulunut yksinomaan minulle.

EEVA

Antakaa minulle ehdoton vakuus! Minulla on oikeus vaatia sitä.

MAJURI

Hä? — No, jos niin on, niin... (*juhlallisesti*) upseerinmiekkani kautta! Mitäs sinä vaadit!?

EEVA

Te viette minut käsivarressanne upseeritanssiaisiin?

MAJURI

Jaa... — Hm... Ne ovat ne tanssiaisetkin...? Niistä näyttää tulleenkin vallan pirullinen pykälä... Hm... Täytyy ihan ajatella...

EEVA

Te viette! Vain siten minusta häipyä epäily; vain siten minä olen jälleen vakuutettu, että olen se ainoa, kun koko upseeriston naispiiri saa nähdä...

MAJURI

(hermostuneena). Sinä lasket ihan liikaa sen naispiirin varaan... ei se niin tavatonta... Enkä minä ole vielä itsekään varma menostani...

EEVA

Te tulette varmuuteen. — Se on nyt ainoa ehto. — Minä vaadin teiltä vakuutta. Antakaa se!

MAJURI

Kultaseni... (huomaa Eevan helittämättömän katseen, lähtee kävelemään ja lepertelee) Ne ovat vallan vähäpätöiset ja mitättömät... ei niitä kannata ottaa... (pysähtyy hänen eteensä jälleen) No, no, jos se nyt sitä... kuten näyttää... no, niin no... (laueten) Kultaseni, minä vien sinut.

EEVA

(kapsahtaa hänen kaulaansa). Kiitos! (Suutelee häntä poskelle.) Nyt minä sen tiedän! Menen heti järjestämään ja silittämään pukuni. (Suutelee jälleen.) Suuri, kultainen sotilas, se, joksi teitä aina uskoin! (Suutelee.)

TAAVETTI

(tullessaan). Ei mäne karkuun ykskään... — No? — Näättää, että kaekki on tuas kohallaan?

EEVA

(riemussa). Tanssiaisiin! — Näkemiin! — Minulla on paljon tehtävää ja aika lyhyt! (Juoksee oikealle.)

TAAVETTI

(*oudostellen*). Pernalet?

MAJURI

Joo. — Nyt ollaan melkein anstiikissa. Enkä minä olisi tahtonut, mutta hittoonkos siitä enää menee. (*Kärsimätömänä.*) Sanoppas, mistä ne ovat saaneet päähänsä upseeritanssiaiset?

TAAVETTI

Tolopista, — siellä on suuri lakkaattija.

MAJURI

(*kävelee*). Hm . . . Jaa . . . Perttuli tietäköön. (*Pysähtyy.*) Taavetti? Eikö olisi parempi, jos tämä leirikausi jo olisi päättynyt ja me olisimme siellä maalla?

TAAVETTI

Hyvinnii paremp se olis. Minä alan uskova, että tiällä ei mies kaavan pysy omana ihtenään, jos tätä jatkuu. Ja minusta alakaa tuntuva, että sekkii pintapuolisuus niihin naesiin nähen ei pysy ihan pinnalla. Myö ollaan kohta liisterissä molemmat. (*MAJURI on kävellyt ja tuumiskellut asiaa.*) Kuulkeehan, majuri, — mulla olisi hyvä ehotus, — ja myö välttytäs kaekilta ikävyyksiltä? Suan-ko sanoo sen?

MAJURI

Sano, Taavetti, sellainen juuri tarvittaisiin?

TAAVETTI

(*luottamuksellisesti*). Lähetään yönhiljasuuvessa poes.

MAJURI

(*tulistuu*). Perrr . . .! Ikäänkuin varkaat ja pahan-tekijät! Tiedätkös sinä, pukinsarvi, mitä on sotilaalli-

suus!? Sellainen sotilaallisuus, joka seisoo kaikissa tilanteissa hajasäärin ja tuumaakaan perääntymättä? Sellainen sotilaallisuus, joka kranaattitulessakin...

TAAVETTI

Ranaatti...? Se on toesta se. Mutta naeset...?

MAJURI

(*mahtavana*). Ne ovat vain käpyjä kalliolla, jotka tuuli puhaltaa pois. Tuleeko sinun päähäsikään, että tämä ryhti vavahtaa, — että nämä silmät luovat katseensa maahan ja värähtävät!? Ei, sellaista sotkua ei tule! (*Mietiskelee.*)

TAAVETTI

Mutta kun niitä on jo kaks?

MAJURI

Joo. — Ja molemmat ovat se yksi ja ainoa, joka olisi vietävä upseeritanssiaisiin tässä käsivarressa? — Tämä on pirullista leirielämää tällainen!

TAAVETTI

Taetaa olla majurin nyt vaekee? — Mutta kuulkeehan, — jos työ siitä elävänä seleviitte, niin sanokee mullennii? Eihän sitä tiijä, miten sattuu...

MAJURI

Sinä aasinvarsa! Jos minä tämän selvitän, tulee siitä niin kallis kokemus, etten minä sano sitä kenellekään. — Ja enkö muka selvittäisi? — Sodassa minä komensin kokonaista pataljoonaa typeriä miehiä, tiesin jokaisen paikan ja osasin järjestää niin...

TAAVETTI

(hyväksyen) . . . että mies kuztu. Sillä tavallahan sitä sovassa.

MAJURI

No, se oli heidän oma asiansa tulen alaisina. Hittoko siinä voi ketään varjella, ellei miehellä ole älyä pistää päätään pensaaseen. Kuka siellä tietää, mistä päin kuula tulee. — Mutta me voitimme aina. Kerrankin minä valtasin kymmenen tykkiä, jotka oli ammuttu käyttökelvottomiksi — ja viisisataa vankia! Se oli sotaa, se! Voi ihannutta!

TAAVETTI

Mutta tämä raahanaika, tämä onni . . .

MAJURI

Joo, joo, tästä olisi pian päästävä. Kunpa taas kerääntyisikin ukkospilviä rajalle ja pääsisi tästä pinnistyksestä. Kunpa mies saisikin taas huimata päänsä, levittää käsivartensa, paljastaa rintansa tykinammuksille, potkaista tyhmän rauhan ovet auki ja huutaa: tule, suuri sota, rakas ja riehakas! *(Potkaisee peräoven auki, josta samalla*

ELINA

tulee huohottavana ja hikisenä suoraan hänen syliinsä). Armaani! Kaivattu armaani! *(Onnellisena.)* Näitkö sinä minun tulevan? Näit, näit! Ja syli avoinna odotit! — Minä tulin, minä tulin pitkän sielunpiinan jälkeen . . .

TAAVETTI

Työkö outtennii sota?

MAJURI

(*tolaltaan häkeltyneenä*). Jaa . . . jaa . . . jaa . . . no, no . . .
no . . .

ELINA

Odotitko sinä? Aavistitko sinä? . . . Aavistit, aavistit . . . ! Tiesithän sinä, etten minä jaksaisi . . . — Jo kolme pitkää kuukautta, pitkää itkun ja odotuksen kuukautta, eikä edes kirjettäkään! . . . Älä sano mitään. Minä tahdoin yllättää . . . Kävin täällä aikaisemmin, mutta en sinua tavannut. Silloin sovimme Taavetin kanssa, ettei hän puhuisi tulostani . . .

MAJURI

Vai niin, kultaseni . . . (*Painaa hänen kasvonsa rintaansa vasten; murhaavin silmäyksin Taavetille.*) Oletkos sinä simpanssi tiennyt . . .? Oletkos sinä salannut . . .?

TAAVETTI

Niin, kyllähän minä melekeen arvasin, että näen se lopuks käy . . . vuan enhän minä . . . kun olj naesimmeinen . . . ja työ outta sanonna, jotta aena kohtelijas ja kentselmanni . . .

ELINA

(*nostaa päätänsä*). Ethän nuhtele häntä siitä, ethän?

MAJURI

(*läähättäen; mahdollisimman mukautuvasti*). En, — tois-
taiseksi minä . . .

ELINA

Rakkaani, täällä me voimme julkaista kihlauksemme!
Minä vapisen ja pelkään, ettei . . .

MAJURI

Ettei...? — Mitä?

ELINA

Olen ollut täällä neljä päivää, — saanut nähdä murheellisia asioita ja kuulla... Ja nyt minun täytyy päästä varmuuteen...

MAJURI

(hätkähtäen). Mistä? Mistä?

ELINA

Rakkaudestasi, suuresta rakkaudestasi, jota olet aina vakuuttanut. Kaksi pitkää päivää minä itkin täällä, kaksi päivää minä olin epätoivossa. Se oli lamaannuttava minut. Anna minulle vakuus, etten ole erehtynyt!

MAJURI

Minuunko nähden?

ELINA

(ehättäen). Minä olen aina tiennyt, että sinä olet hiukan kevytmielinen; vähän vain, — käsittelet vieraitakin naisia hiukan liian huomaavaisesti... So, so, so, älä yritä puolustautua... Minähän tiedän, että se on vain... Mutta se ainoa... se, joka on sinua todellisesti lähellä, jolle sinä olet antanut muiston sanasi vakuudeksi (*kaivaa käsilaukustaan kravattineulan*) katso, se on minulla vielä. Sinä itse sanoit antaessasi: »ja silloin, kun minä tulen tätä perimään...»

MAJURI

Mutta enhän minä ole vielä tullut?

ELINA

Voi, kuinka kauniisti sinä sen silloin sanoit. — Hälvennä kaikki epäilykset nyt minusta, pyyhi kyyneleeni, kuten niin usein ennenkin ja...

MAJURI

Mitäs sinä nyt...? Mihinkä sinä nyt...?

ELINA

(epäillen). Sinulla on paljon tuttavias täällä, naistuttavia. Ja ne puhuvat sinusta ikäänkuin salaisivat jotakin? Minä olen tullut tuntemaan muutamia heistä, ja kun olen sanonut, että olen sinun morsiamesi...

MAJURI

Mutta oletko sinä sanonut...?!

ELINA

Tietysti! Ja silloin he ovat säpsähtäneet ja punastuneet...

MAJURI

(kiusaantuneena). Se on arvattavakin...

ELINA

Mutta minä olen kohdellut heitä äidillisesti ja huomauttanut, etteivät liittäisi sinun tuttavuutesi pettäviä toiveita.

MAJURI

(nuhtelevasti). Siinä sinä olet menetellyt...

ELINA

Kauniisti, eikö totta?

MAJURI

No, no . . .

ELINA

Ja he pääsevät tänä iltana varmuuteen, että se olen minä, eivätkä sen jälkeen enää toivo turhia.

MAJURI

Miten he tänä iltana?

ELINA

Rakkaani, mehän menemme upseeritanssiaisiin väri-lyhdyin koristetulle kasinolle. Minun sininen silkkileninikini välähtelee lyhtyjen valossa, kun me astumme ylös, minä tällä tavalla nojautuneena sinun käsivarteesi ja . . .

MAJURI

Saamari soikoon . . .

ELINA

Mitä, mitä sinä sanot?

MAJURI

Käsivarsiparka . . . Niin, tuota, minä en ole ottanut lukuun koko tanssiaisia. Kenraali on leirillä, ja minun sotilaana täytyy olla joka hetki valmiina palveluksiin.

ELINA

Aiotko sinä!!? Aiotko sinä syrjäyttää minut yhden kenraalin vuoksi!??

MAJURI

Sotilaana minun täytyy . . . no, mutta . . . et suinkaan sinä aio ruveta vesittelemään? — Ymmärräthän, että kenraalilla on minuun kaikki valta ja voima . . .?

ELINA

Vai niin, vai hänellä se onkin. (*Puhkeaa nyyhkytyksiin.*) Minä olen luullut ja uskonut, että mies elää vain naiselle. — Sinä kierrät, sinä et sano totuutta, ja minä alan uskoa...

MAJURI

Juorujako? — Ethän nyt, helkkarissa, ole niin lapsellinen. — No, mutta tiedäthän, että tuota pihinää minä en ole voinut koskaan sietää!

ELINA

Et... — Ennen sinä aina pyyhit kyöneleeni, mutta nyt...

MAJURI

Minä pyyhin silloin, kun minulla ei ollut muuta tekemistä. Mutta nyt on... nyt minua vaativat leirikenttä ja kenraali. (*Pihinä paisuu.*) Aiotko sinä viedä minulta hyväntuulen ihan kokonaan... aiotko sinä järkyttää...? Älä nyt herran nimessä rupea...

ELINA

Sinä petät minua! Sinä et ole rehellinen ja suora, et selitä...

MAJURI

Enhän minä voi selittää, enhän minä voi suurpiirteisesti kuvailla, kuinka asia on, jos sinä tuolla tavalla... No, meinaatko sinä oikein suureen ääneen...? Älä nyt... (*hätääntyy*) no, no, no, minä vien sinut... minä...

ELINA

Nyt minä tiedän kaikki! Sinä viet minut peittääksesi jotakin, et rakkaudesta... et sydämesi vuoksi...

MAJURI

Sydämeni... — Älä noin kovasti... Hiljennä, hiljennä hiukan... kenraali voi tulla... Minä vien sinut, minähän vien... vien varmasti... Hemmetti, minä en voi sietää tätä ulinaa... (*Menee kiukkuisesti omaan huoneeseensa vasemmalle.*)

ELINA

(*painautuu tuoliin*). Nyt minä tiedän. Hän on pettänyt minua... hän on valehdellut!

TAAVETTI

(*heltyy, mieli nöyränä*). Elekee, opettaja, syyttäkö noin kovasti. Työ ette tunne majuria, niinkuin minä. Raahottukkaa, raahottukkaa... kahtokees, minä tunnen meidän majurin, minä tunnen hänet jokkaesta hiuskarvaasa myöten, kun olen ollutna hänellä jo seihtemän vuotta...

ELINA

(*hillitymmin*). Minäkin alan tuntea häntä.

TAAVETTI

(*isällisen asianymmärtävästi*). Ei puhettakkaan. Työ outte ollutna hänen morsiamenaan vasta viis vuotta. — Ei sinä aekana opi vielä niin monjsokkeloesta miestä... (*Taputtelee häntä.*) Tyyntykee ihan tarkkaan, opettaja. Ei se kannata... Majurilla on hiivatin hellä syvän. (*Isuu hänen viereensä toiselle tuolille.*) Kuulkeehan, kun kerron. Työ ette tunne häntä... Ja niin raelakka ja reipas, kun hän on sille, joka tuntoo hänet ihan...

ELINA

Mutta nainen, Taavetti . . . Sinä et tiedä kuinka särkyvä hän on ja miten hellävaroen . . . (*puuskahtaa katkeeraan nyyhkytykseen, nojautuen hervottomana Taavetin rintaan*).

TAAVETTI

(*taputtaa rauhoittavasti*). Kyllä minä tiijän. Naenen on hellästi koheltava, sen minä tiijän. Kun tähännii ikkään tulloo, niin siinä jo käy monta naesta käsissä, ja ne on toenen toestaan särkyvämpiä ja itköivät paljon kaekki . . . vettä niissä on tynnyrittäin ite kussakii. Mutta suhtaantukkee majuriin ihan lapsen luottamuksella. Hän on niin hiivatin helläsyvämminen mies, ettette usko. Hän ei voe rakkaatta sivvuuttoo iliman suurta myötätuntoo. Jos hän näkkee sellaista toessakkiin, niin aena hän uhroo ihteessä.

ELINA

(*nyyhkeitään nieleskellen*). Ei, ei, Taavetti, — sinä koetat vain rauhoittaa minua, sinun hellä sydämesi ei voi nähdä naisen kärsivän . . .

TAAVETTI

Siinähan se justiisa onnii. Ja voete uskoo, että minä oun tullunna majuriin. Hän on ihan samallaenen, kun vuan jaksatte kuunnella ja ymmärtee ihan raahallisena, iliman sellasija puuskaaksia. Niihin majur aena työlästyy. Mutta sille rakkaavelle, rakkaavelle itellee hän on aena altis ja pehmee kun pulla — jos tämä vertaas nyt siihen soppii.

ELINA

(*rauhottuen, mutta yhä hervottomana Taavettiin nojautuen*). Onko, onko todellakin?

TAAVETTI

On — kas niin, nyt jo työkiin alatte huomata sen, kun asiaa tynesti harkihette. Majurilla on tunteita niin, jotta jytisee, kun vuan . . .

ELINA

(hymyilee kyynleittensä läpi). Todellakin . . . kerro, kultainen Taavetti. Se tekee niin hyvää sydämelle. Tunteeko hän rakkauden ja onko hänessä syviä, suuria tunteita, valloittavia . . .?

TAAVETTI

Eihän hänessä muuta oukkaan. Hän on hyvin huumorintajuine. — Antakees nyt, kun minä raahassa otan yhen esmerkin. Kahtokees, tiällä missä on paljon sota-väkkee ja kyläntyttöjä, näkkee sitä rakkaatta paljon enemmän kun missään muuvalla. Harva se kerta, kun männöö kylälle, ettei niitä istu kaal akkaen ihan kymmenijä pari ja pitkin tien varsija . . .

ELINA

Ovatko ne niin rohkeita?

TAAVETTI

Rakkaas tekkee rohkeeks. — No, — siitte yhen kerran, illalla myöhään, kesäsenä iltana kuulu kupinaa tuolta sali-ikkunan alta, kun majur siellä itekseen luk lehtee. Kun sitä yhä vuan kuulu, niin jo kurkkas, jo kurkkas majuri mitä siellä on, ja sano: »Tuavetti, tulehan tänne.»

ELINA

(kiihkeästi). No, no, — ja . . .?

TAAVETTI

Antakeehan olla. Ei vähä mittee: siellä parrallaan sotamies pisti nokkasa tytön hatunreenan alle ja anto suuta.

ELINA

(*syvästi*). Voi niitä onnellisia!

TAAVETTI

Niitä ne olj. Ja majur kuiskas mulle, jotta »haeppas, Tuavetti, kananmuna». Minä hain. — Mutta ei antanna tunteet niille raahoo. Poeka otti tytön oekee sylliisä ja anto suuta toesen kerran. Sillon se lätsähti.

ELINA

(*jännittyneenä*). Herra siunatkoon, mikä?!

TAAVETTI

Muna. Se putos majurilta vahingossa ihan siihen saomaan, nenien välliin.

ELINA

Oih, jestas sentään! Mitenkäs siinä sitten kävi?

TAAVETTI

Mitenkäs siinä. Lähtivät hiukan noloena poes, tytöllä muna suupielessä, poejalla kuoret nokan piällä. — Ja työ sanotta, jotta majur ei ymmärrä tunteita.

ELINA

(*sävähäten*). Se oli raaka, se . . .

TAAVETTI

Niin — ruaka muna se olj.

ELINA

Voi, että sillä tavalla, että hän sillä tavalla . . .

TAAVETTI

Alatteko työ itkee tuas? — Nehän olj ihan vieraeta immeisiä? (*Silittää hänen olkapäätään.*) Kas niin, ei se kannata...

MAJURI

(*tulee*). Minä voin nyt... — Pentele! (TAAVETTI *kavah-
taa ylös.*) Sinä pulleamahainen lanttu! Olenko minä antanut sinun tehtäväksesi...

TAAVETTI

Majuri, elekee...!

ELINA

Minä olen syyllinen, jos sinun sellainen välttämättä täytyy saada.

MAJURI

Tietysti! Eihän tuo porkkanannapa olisi mitään ymmärtänyt! Mutta kas sinä, sinä retkahdat kenen rinnalle tahansa ja sitten...

ELINA

Minä sanon...

MAJURI

Minä olen itse nähnyt! Ei, ei, minä en tahdo kuulla... älä yritäkkään! (*Menee takaisin vasemmalle.*)

ELINA

(*tuskassa*). Jahvetti, rakas Jahvetti, ethän sinä voi jättää... (*Menee vasemmalle.*)

TAAVETTI

Minäköhän sen nyt suan niskollen tuas?

LEENA

(*tulee oikealta*). Taavetti, minä en tarvitse enää sinun apuasi. Minä tulen yksin toimeen...

TAAVETTI

Mutta eihän sinun nyt aattas... mitä satut sattumalta näkemään... Onhan sinulla vakkuus? Minähänannon sinulle tykkeemisen pantiks hienon neelan.

LEENA

Tämän, niin annoit, mutta minä en siihen usko.

TAAVETTI

Et usko? — Vaekka se on majurin luatikosta? — Hänellä on niitä aenakin sata kappaletta, ja kaekissa muissa on lasj, vuan tässä ihan oekee kiv.

LEENA

(*heittää neulan hänen eteensä*). Tuossa on sinun neulasi, minä en siitä huoli!

TAAVETTI

(*ottaa rauhallisesti neulan*). No, pannaan sitte talteen. Tulloo niitä tyttöjä muitae. (*Leenan perässä, joka menee oikealle.*) Vielä sinä sitä pyyvät. Ei se rakkaas niin vuan hellitä... minä oun nähnyttä.

MAJURI

(*lähenee vasemmalta kiivaassa sananvaihdossa Elinan kanssa, tulee selkä edellä näyttämölle*). Niin, — vain tämän kerran minä sanon... tämän ainoan...

PUUSKA

(*tulee luutnantti KAARI mukanaan perältä*). Hyvää päivää, majuri! (MAJURI lyö kantapäätänsä yhteen, ja TAAVETTI

jäykistyy niinsanottuun asentoonsa, peläten.) Kun matkani kävi tästä ohitse, käytin tilaisuutta ilmoittaakseni . . .
(*ELINA tulee silmiään kuivaten*) anteeksi . . .

MAJURI

Tämä . . . tä-tämä . . . jos sallitte, herra kenraali, on . . .

ELINA

(*kainosti niiaten, majuria osoittaen*). Hänen morsiamensa, jos sallitte, herra kenraali.

PUUSKA

(*rykäisee hämmästyksensä pitkään ja ytimekkääseen röhähdykseen*). Jaaha . . . että majurilla on sitten . . .

MAJURI

Herra kenraali, sen asian . . . sen kanssa on oikeastaan sillä tavalla, että . . .

ELINA

Me tulemme upseeritanssiaisiin tänä iltana. (*MAJURI lyyhistyy pienemmäksi.*)

PUUSKA

Anteeksi, neiti, mutta majuri joutuu niihin sangen myöhään. (*Ottaa luutnantilta paperikäärön.*) Reservi- (*rykäisy*) reserviupseeristo on hyvin vähän selvillä teknillisistä sotaseikoista. Sen vuoksi olen päättänyt tänä iltana järjestää heille luentotilaisuuden ja katsoa, mitä he tietävät.

MAJURI

(*hiljaisesti*). Taivaalle kiitos!

ELINA

(*hämmästyneenä*). Tänä iltanako?

PUUSKA

Niin. — Sotilas on isänmaata ja sotaa varten, — vasta toisella sijalla jotain muuta, ja hänen täytyy tietää, miten linnoitukset vallataan ja maamiinat räjähtävät.

ELINA

Mutta, kenraali, tämä on ainoa tilaisuus...

PUUSKA

Minä valitan.

ELINA

(haikeasti). Ja minun sininen silkkileninkini...

PUUSKA

Säästyy, neiti. *(Rykäisy.)* Tuota... *(levittää paperin pöydälle, ELINA hipuu itkua nikotellen ulos)* katsokaas, *(rykäisy)* te saatte selvittää itsellenne nämä ensimmäiset vallihaudat kello kahteenkymmeneen mennessä. Toimitakaa tämä paperi myöskin muiden reserviupseerien tarkastettavaksi ja olkaa valmiit täsmälleen.

MAJURI

Käskystä, herra kenraali.

PUUSKA

(jykevästi). Näkemiin!

MAJURI

Näkemiin, herra kenraali! *(Kenraali poistuu KAAREN kera.)* Ja nyt *(katsoo kelloaan)* minun on kiireesti tavattava luutnantti Sakara ja kapteeni Pylkkö. — Saakeli, että vielä tämäkin. *(Vetää seinältä sapelin vyölleen ja ottaa lakkinsa.)*

TAAVETTI

(*joka seisoi asennessa kenraalin lähtöön saakka*). Mutta, majuri, mitenkäs ne tanssiaiset?

MAJURI

(*kiukkuisesti*). Sinä, lautapää, hoidat sen asian! Nyt sinä kerrankin saat oikean sotilaallisen tehtävän! Saat ratkaista, miten kolme rakastunutta naista viedään yhdessä käsikynkässä ja kaikki ovat yksi morsian.

TAAVETTI

(*häätäntyy*). Mutta mites...? Enhän minä ossoo...?

MAJURI

Suu kiinni! Se on osattava! Olisi minunkin ollut, ellei — jumalan kiitos — olisi sattunut tämä. Vaikka en minä tiedä, jos tämä sen parempi on! Ja muista, jos sinä lyöt jotakin laimin, tahi annat aiheutta muistutuksiin, niin silloin minä pehmitän sinut! (*Pontevasti perältä ulos.*)

TAAVETTI

(*katsoo hänen jälkeensä*). Lempo soekoon! Tätäkö se puuttu! — Ei ou ennee ettäällä, etten suutu! (*Vetää arkun auki ja alkaa selvitellä vaatteita. Ottaa majurin takin, katselee sitä ja laskee kannen kiinni.*)

LEENA

(*oikealla*). Taavetti, oletko yksin?

TAAVETTI

(*viheltelee ja vetää takin ylleen*).

LEENA

(nyyhkytystä pidätellen). Taavetti, onko siellä ketä?
— En minä sitä tarkoittanut. Anna se neula takaisin?
(Tulee.) Mi-mitäs sinä nyt?

TAAVETTI

(yhiolkaisesti). Mitäs pitäs? (Ottaa naulasta huopahatun ja iskee sen päähänsä, ovelle.)

LEENA

(melkein hätääntyneenä). Mi-mihinkäs sinä...?

TAAVETTI

(harmistuneen mahtavasti). Upseertanssijaesiin, niäthän sen!

LEENA

Minä tulen mukaan?

TAAVETTI

Mullon kolomessa ihan kylliks! (LEENA jää hämmästyneenä katsomaan, ovi paukahtaa kiinni.)

KOLMAS NÄYTÖS

Sama huone. Luutnantti KAARI seisoo savuketta tuprutellen oikealla etualalla, kapteeni METSOLA tarkastelee huoneen nähtävyyksiä.

KAARI

(katsoo kelloaan). Merkillisen kauan hän viipyy.

METSOLA

(hetken kuluttua, katsettaan kääntämättä). Luuletko, että hän on täysijärkinen?

KAARI

Vaikea tietää — ehkä hän sitä on.

METSOLA

Mutta tuo savolainen »aseenkantaja»? Siinä on paljon löysää.

KAARI

Tokko hänessä muuta onkaan.

METSOLA

Se oli ainutlaatuinen tapaus.

KAARI

Kerrassaan. Ja kun kenraali sai sen myöhään illalla tietää, ryki hän niin, että meistä oli mennä kaikki voima.

METSOLA

Minä uskon, että illalla myöhään hän oli parhaassa mielentilassa syttymään, sillä häneen tuli paljon ruutia luennolla. Hän suuttui useampaan kertaan ja sanoi: »Majurin teoria on päin helvettiä, enkä minä jaksa ymmärtää kummanko vuoksi, varallisuutenneko vai typeryytenne, teille on annettu reservimajurin arvo.» — Majuri oli aikaisemmin leveästi kertonut, että hänellä on kartano ja kahdeksankymmentä lehmää. — Majuri masentui perusteellisesti.

KAARI

Ja senkö vuoksi hän ei tullut tanssiaisiin?

METSOLA

Niin luulen. Vielä tänä aamuna oli kenraali vimmoissaan ja sanoi, että hänen sappensa halkeaa, jos hänen täytyy ottaa vastaan reservipataljoonan paraati. Sen etupäässä marssii majuri Rämä, saappaat nurin jaloissa, ja jälkipäässä tuo houna poika.

KAARI

Mitenkä se jäisi pois tilaisuudesta, jossa hänen esimiehensä esiintyy kenraalille.

METSOLA

Mihin poika illalla joutui?

INKERI

(tulee perältä, katselee ympärilleen vähän oudostellen ja sanoo sitten kylmästi). Päivää.

KAARI ja METSOLA

Jumala antakoon, kaunis neiti.

INKERI

Kiitän, — minä kyllä tunnen upseerien kohteliaisuuden.
(*Kaari ja METSOLA katsovat ymmällä toisiinsa.*)

METSOLA

Neidillä on ollut uneton yö?

INKERI

En ole ainakaan uneksinut teistä.

KAARI

(*hymyillen*). Mistä näin virallinen kylmyys?

INKERI

(*on vaiti hetken, sitten*). Saanko tavata majuria?

METSOLA

Ette, valitettavasti. Mekin odotamme häntä.

INKERI

Saisinko sitten tavata tuota tolvanaa?

KAARI

Häntä emme ole nähneet.

INKERI

(*hetken kuluttua*). Mihin aikaan luulette majurin olevan kotona?

METSOLA

Varmimmin puoli kaksi oista. Kello kaksitoista, täsmälleen, alkaa kenraaliparaati, ja majuri luultavasti sitä ennen pukeutuu juhlapukuun.

INKERI

Kiitoksia — hyvästi. (*Menee oikealle.*)

KAARI

Kylmä tyttö.

METSOLA

Rakastunut — pahasti polttanut siipensä.

KAARI

Olisikohan se sitä? Majurilla on vuosia.

METSOLA

Ja silmät, ja sydän. Oletko nähnyt? — Ja kartano kai-
ken lisäksi. — Mitä merkitsevät silloin vuodet.

KAARI

(katsoo jälleen kelloaan). Ei, mutta emmehän voi täällä
seistä koko päivää. Meillä on vielä tehtäviä ennen paraa-
tia. *(Lähtevät perälle.)* Ja sitten . . . *(Ovessa tulee vas-
taan EEVA, upseerit väistävät kohteliaasti syrjään.)* Ma-
juriako, suloinen neiti?

EEVA

(innottomasti). Häntä.

METSOLA

Tekin!?

KAARI

Valitettavasti tulitte turhaan.

EEVA

Älkää huoliko, minulla on aikaa odottaa.

METSOLA

(veitikkamaisesti). Sydämenasiaako?

EEVA

(mittaa katseellaan). Kylläpä te olette uteliaita.

KAARI

Näkemiin, kaunis neiti.

EEVA

(heittää niskaansa). Te vaivaatte.

KAARI ja METSOLA

(nostavat kätensä lakinreunaan). Anteeksi. *(Pois perältä.)*

EEVA

(kävelee huomattavasti poissa tasapainostaan). Hetken kuluttua tulee

LEENA

(oikealta). Huomenta, neiti. Oletteko nähnyt Taavettia?

EEVA

En — sitten eilis-illan. Mutta sitä junttia ei kannata kysellä itku kurkussa.

LEENA

Minä tein tyhmästi. Tykkään kumminkin hänestä ja annoin suutuspäissäni takaisin hänen lahjansa.

EEVA

(jonka mielenkiinto äkkiä herää). Minkä? — Minkä lahjan?

LEENA

Kalliin neulan.

EEVA

(kiihkeästi). Minkälaisen? — Minkä neulan?

LEENA

Sellaisen herrojen kaulaneulan.

EEVA

(*tulistuen, mutta pidätetysti*). Vai niin! — Olitko saanut sellaisen häneltä?

LEENA

Kyllä. Ja olisin sen tahtonut kumminkin pitää. Siinä oli oikea kivi.

EEVA

Siinäkin!! — Soo-o!!

LEENA

Kaikissa muissa kuuluu olevan vain lasinkappale.

EEVA

Vai kuuluu. — Missä kaikissa? — Onko niitä useampia-kin?

LEENA

On. — Ihan sata kappaletta, sanoi Taavetti.

EEVA

Sat...!! Herra siunatkoon! (*Turvautuu tukea saadaksen tuolin selkänojaan.*)

LEENA

Neiti, neiti... Mitäs te?

EEVA

Ei mitään, ystäväiseni, ei mitään. — Säälin vain sinua, tyttöparka. Säälin sen vuoksi, että olet uskonut. Minä pelkään, että noita neuloja on annettu muillekin, ja jokaiselle vain sellainen, missä on »o i k e a» kivi!

LEENA

Ei Taavetti ole antanut.

EEVA

Älä ole siitä varma.

LEENA

Hän on niin hyvä ja hiljainen.

EEVA

Hän osaa kaikki isäntänsä temput!

LEENA

Isäntänsä?

EEVA

Niin, niin, i s ä n t ä n s ä! Minä pelkään, että heillä on yhteinen neulavarasto!

LEENA

Mistä neiti sellaista?

EEVA

Kun naisen epäily herää, herää se perinpohjaisesti! Sinä olet myöhäissyntyinen!

LEENA

Minä en ymmärrä tätä?

EEVA

Et. — Jos ymmärtäisit, et haikailisi. Miehet ovat suuria lurjuksia aina tuollaisesta saunavirsusta saakka kuin tuo Taavetti! Ja te tytöt, te olette kuin jäätyneitä perunoita! Kuka teitä puristaakin, alatte heti sulaa! Te itkette ja poraatte, mutta ette vaadi oikeuttane!

MAJURI

(*huhuilee ulkona*). Taavettiiii . . . oletko sinä missä? — Taavettiiii . . .

EEVA

Vihdoinkin! (*Leenalle.*) Minä menen majurin huoneeseen, ja sinä vaikenet!

LEENA

Oletteko te noin vihainen?

EEVA

Kun sinä näet useampia neuloja, olet vielä vihaisempi! (*Menee vasemmalle majurin huoneeseen.*)

MAJURI

(*ulkona, haikeasti*). Taavetti, etkö sinä ole missään? (*Tulee; huolestuneesti.*) Eikö häntä ole näkynyt? Eikö hän ole vielääkään tullut?

LEENA

(*johon majurin huolestus tarttuu*). Ei ole. Kun ei olisi tehnyt itselleen turmiota, poika. Hän lähti niin vihaisena illalla.

MAJURI

Vihaisena? Taavetti? — Se on ennenkuulumatonta. Kehen hän oli suuttunut?

LEENA

Minuun hän suuttui. Mutta, jos hänet vielä elävänä näkisin, niin kontillani kulkisin, jos hän sitä tahtoisi. Hän oli aina niin hyvä, niin lämmin ja . . .

MAJURI

Hyvä poika hän oli, — erinomainen.

LEENA

Ja puhui paljon kauniita asioita.

MAJURI

Hä?

LEENA

Niin. Ja kun minä kysyin, mistä hän oli ne oppinut, sanoi hän: olen kuunnellut majuria jo seitsemän vuotta. Teiltä hän oli oppinut.

MAJURI

(nöyränä muistellen). Se kiltti visapää. Kaikki on pannut talteen. Voi, Leena, jos me hänet vielä saisimme takaisin, niin emme koskaan antaisi aihetta suuttua. Se on kultaa se poika kokonaan. — Minä olen kulkenut pitkien kylä, kyselty ja tiedustellut, — ei jälkeäkään. — Nyt vasta minä tiedän, minkä arvoinen hän oli. Minulle palautuvat mieleen kaikki ne talvi-illat kartanon takkavalkean ääressä . . . ja syys-aamuiset metsästysmatkat suon laidalla. *(Haaveellisesti.)* Peräkkäin me kuljimme. Minä edellä kiroten, Taavetti kantapäilläni pyssyä kantaen kuin itse nöyryys ja hyväntahtoisuus. — Voi, että on pitänyt niin kaunista olla menneisyydessä.

TAAVETTI

(tulee itku kurkussa peräovesta, kainalossaan majurin takki, vuori ulospäin, yhteen myttyyn käärittynä).

LEENA

Taa . . .!!?

MAJURI

(isällisesti). Taavetti poikani! Sinä tulit! *(Syleilee häntä.)*

LEENA

Taavetti . . .! *(Hyväilee arastellen häntä toiselta puolen.)*

TAAVETTI

(*painaa päänsä majurin rintaan, haikeasti*). Männään tiältä poes, majuri . . . männään kaavas.

MAJURI

(*isällisen lempeästi*). Pois, poishan me menemmekin, Taavetti. Tämä ympäristö ei sovi meille.

TAAVETTI

Ei, ei sovi. Vuan siellä mualla, siellä on oekee paekka.

MAJURI

Niin, Taavetti, niin on. (*Taputtaa häntä.*) Taivaalle kiitos, että sinä elävänä tulit.

TAAVETTI

Niin — kiittäkee, majuri, kiittäkee. — Ne potkas minua tänne takapuoleen, ja minä pelekäsin, etten elävänä sieltä piäse.

MAJURI

Mistä!? — Missäs sinä sitten olet ollut?

TAAVETTI

Putkassa, — päivähin putkassa. Voe, voe . . .

MAJURI

Perhana!?

TAAVETTI

Pimmeessä, pelottavassa putkassa.

MAJURI

Kuka sinut sinne pani?

TAAVETTI

Sotamiehet.

LEENA

Voi raakalaisia.

MAJURI

Milloin, jukravita!?

TAAVETTI

Eile-illalla. — Ja sanovat, että sellaesesta häppiinteosta okeestaan pitäs leikata piä poes. Ja kyllä minä pelekäsin.

MAJURI

Minkälaisesta häpeänteosta!? — Mitäs sinä sitten . . . ?

TAAVETTI

Mitäs minä. — Mänin vuan komennuksenno mukkaan. — Ja ne ensin nousivat siellä kaekki ylös ja meinasivat tehdä minulle kunniaa, vuan sitten ne kysykiin kenen pelätti minä oun. Ja vähä aejan piästä tulj paljon sotamiehiä pyssyjen kansa, ja ne lähtivät minua viemään. (*Heltyy.*) Ja minä itkin koko matkan ja outin, missä ne ampuuvat.

MAJURI

(*tuimasti*). Mitäs piruja sinä koirankuonolainen olet tehnyt!

TAAVETTI

Minä tehnyännä? Ite illalla sanotte, jotta minä suan ratkasta ja viijä ne kolome naesta . . . (*kiukusta tiuskaiten*). Mihinkäs minä piäsin?

MAJURI

Ja sinä menit! (*Pysyy tuskin nahoissaan.*) Sinä menit upseerikasinolle!

TAAVETTI

Mihinkäs minun piti mennä?

MAJURI

Miten sinä, juutas, menit?

TAAVETTI

M i t e? Teejän takki piällä. — Sapelia en löytännä.

MAJURI

Voi, sinä sarvikuono!! — Ja tuo lakki päässä?

TAAVETTI

No, mikäs se olis pitännä olla? — Eihän minulla muuta ole.

MAJURI

Herra armahtakoon minua, — tänään minä sitä tarvitsen. (*Sävähtää.*) Oliko kenraali jo silloin siellä?

TAAVETTI

Tässäkö minä olisin, jos se trpuu (*koettaa matkia kenraalin rykäisyä*) olis siellä ollunna?

MAJURI

Mutta hän saa sen tietää kumminkin! Ja minä olen vastuussa sinusta, tallipässi! Mutta että minun vastuuni jäisi pienemmäksi, otan minä osan siitä sinun selkänahastasi! Odota yksi siunaamahetki, sinä tallukanlesti, vain silmänräpäys! Asentoon!! Nyt tulee jotain sotalaitoksen puolesta! Minä katson, onko piiskansiima siinä kunnossa ... (*Lähtee vasemmalle etualalla olevasta ovesta.*)

TAAVETTI JA LEENA

*(yhtaikaa)*TAAVETTI: *(itkussa)*: Elekee, majuri!

LEENA: Te ette saa!

EEVA

(tulee ovessa majuria vastaan). Kuka tarvitsee piiskaa, herra majuri?

MAJURI

Mi-mi...? Si-si-sinäkö täällä?

EEVA

Tuntuu oudolta, vai kuinka?

MAJURI

Mi-mi...? Kyllä!

EEVA

Missä on se, jota te nimitätte upseerikunniaksi? Ja mitä oli se, jota te vannoitte upseerinmiekkanne kautta?

MAJURI

Siunatkoon! Oletkos sinäkin vain oikutteleva lapsi!? Minähän olisin tullut, minä olisin tullut, sen vakuutan, ellei kenraali olisi vaatinut...

EEVA

Kiitoksia! Ja sananne »pantiksi» te lähetitte tuon rum-puvatsan!? Te olitte »hieno» mies totisesti!

MAJURI

En hitossa minä häntä lähettänyt! *(Taavetille.)* Pyy-sinkö minä sinua... Kehoitinko minä sinua menemään?

TAAVETTI

(*yhä asenmossa seisten*). Ette — vuan komensitte. Sanoitte, että siellä on kolome...

MAJURI

Vaiti!! Kuka on tahtonut sinulta selitystä!

EEVA

Kolme? — Mitä kolme? — Sano?

TAAVETTI

Kysykee majurilta.

EEVA

Aa... minä tiedän! Minä tiedän sanomattakin! Siellä oli kolme... Oikein, Taavetti! Eikö niitä ollut kolme?

TAAVETTI

Kolome olj.

MAJURI

(*tiukasti Taavetille*). Sinä kirottu taulahattu! Sinä... sinä... (*Eevalle.*) Minunko laskuuni niitä oli kolme? Panetteko te upseeriston naiset... Sinulle minä olin antanut lupaukseni vapaasta tahdosta, vain sinulle!

EEVA

Ja muiston, — yhden sadasta. (*Silmät kostuvat.*)

MAJURI

Yhden sad...? (*Heittää tutkivan silmäyksen Taavettiin.*) Kultaseni... (*lempeästi*) älä anna kyynelien sortaa mieltäsi ja mustasukkaisuuden sydäntäsi, sillä minä...

EEVA

(*nielee kyynelitään*). Älkää tulko hyväilyinenne! Minä olen niin raivoissani, että . . . (*Menee tuikeasti yli lattian.*)

MAJURI

Minähän sanon, että . . . (*Taavetille.*) Yhden sadasta? Tiedätkö sinä siitä mitään?

TAAVETTI

(*yhä asennossa*). Se on yhentekevee, — minun niskallen se pannaan kumminni.

MAJURI

No, me kyllä selvitämme tämän, isaskar! (*Eevalle.*) Kuulehan minua, lintuseni. Mehän eroamme kohta, — sinun mielentilastasi päätellen. Eihän se voi jatkua, sillä en minä jaksa elää ainaisen epäilyksen alla. Ja sitenkin, sinä olet ollut minulle niin kiltti . . . pieni aurinko täällä, jossa kaikki on vain tuulta ja myrskyä, rautaa ja terästä, ruutia ja panoksia. — Jossain täällä syvällä minun olemuksessani on se paikka, jonka sinä olet valloittanut. Kun sinä kevätkesällä tulit täällä ensi kerran minua vastaan kuin lapsi, hymyilevänä ja hiljaisena, syttyi minussa tunne, joka siitä päivin on kasvanut. Sinun piirteesi ovat jääneet minuun lähtemättömästi . . . sinun äänesi sointu soi minussa läpi elämän. Tahdotko sinä reväistä kuvasi pois? (*LEENA ja TAAVETTI heltyvät.*) Tahdotko sinä eräitten onnettomien sattumien vuoksi karkoittaa minut maaseudun yksinäisyyteen, jossa minä kuihdun ja käperryyn?

EEVA

(*hiljaisesti*). Minä en olisi tahtonut, — mutta te olette tuottanut minulle niin paljon tuskaa ja kärsimystä.

MAJURI

Kaiken minä tahtoisin sovittaa hyväksi jälleen. Eilen minä halusin lähteä ja elää yhdessä illassa muiston, säilyvän muiston tälle ihanalle kesälle.

EEVA

Kolmen naisen kanssa, niinkö?

MAJURI

Sinä syytät, ja minä olen sen ansainnut. — Mutta kun nuori veri täällä (*painaa rintaansa*) kuohuu, en minä voi nähdä, kuka naisista on rakkain! Minun täytyy ruveta tutkimaan ja tunnustelemaan, löytääkseni joukosta sen, joka sydämeni valloittaa. Luuletko sinä, että minä yksinomaan kevytmielisyydestä ja hurjastellakseni olen näin kauan valikoinut? Ei, Eeva — minä olen etsinyt sydämen nöyryydellä ja hartaudella. Ja jos tämä etsintä on johtanut siihen, etten pääse heistä eroon, niin olenko minä silloin syyllinen? Tuomitse!

EEVA

(*kahden vaiheilla*). Mutta te olette antanut lupauksia? Minäkin uskoin sellaiseen . . . en tiennyt, että teidän silmissänne oli valhe ja hymyssänne petos. (*Heltyy.*) En tiennyt, että oli mitään eroittamassa . . . — Uskoin rakkauden menevän sydäimestä sydämeen. — Leikin te siitä teitte. Minä epäröin ensin ikäeron vuoksi, mutta mistä minä tiesin, että te olitte vailla omaatuntoa ja kymmeneen lupauksiin valmis. (*Itkee.*)

MAJURI

Olin, — nähdäkseni kumpiko punnitaan, kartano vai mies. (*Lempeästi.*) Eeva, sano minulle, kummanko sinä

olet asettanut etualalle? Äläkä puhuttele minua enää kuin setää, vaan vastaa Jahvetille!

EEVA

(kainosti, nöyrästi, nyyhkien). Jahvetti... ennenkuin tiesin sinun kartanostasi, olit sinä vienyt minut kokonaan. Ja sitten kun kuulin, että sinulla oli kartanokin, ajattelin: se on paha, mutta menehän sekin sentään ikäänkuin kaupanpäällisinä. Mutta sinä itse...

MAJURI

(heltyen). Hiton hieno luonne. *(Avaaa sylinsä.)* Eeva!

EEVA

Jahvetti!! *(Heittäytyy hänen syliinsä.)*

LEENA

(kapsahtaa Taavetin kaulaan). Taavetti! Sinulla ei ole kartanoa, mutta sinä olet itse enemmän kuin kartano!

TAAVETTI

(likistää häntä). Joo — jos mies otetaan miehenä, vuan miehenä.

EEVA

Jahvetti, saanko tulla noutamaan sinua täältä kenraaliparaatiin?

MAJURI

Minä odotan sinua, yksin sinua, rakas. Menemme yhdessä. Sinä saat jälleen nähdä minut oikealla paikallani: pataljoonan etunokassa. Tule, minä odotan sinua tässä kantapäät yhdessä, paraatipuvussa! Ja sen jälkeen me...

EEVA

Briljantti-Jahvetti! Minä menen ja tulen sitten! (*Suutelee häntä poskelle ja juoksee ulos.*)

TAAVETTI

Eiköpä vuan myökiin...? (*Suipistaa suunsa, LEENA suutelee häntä.*) Kiitoksia paljon. (*Pyyhkäisee suunsa.*)

MAJURI

(*joka on seissyt mietteissään, kääntyy kuullessaan muis-
kauksen.*) Mitä?

TAAVETTI

Tässä vuan... iliman aekojaan...

LEENA

Majuri, eikö meidän pitäisi iloita, kun Taavetti tuli takaisin?

MAJURI

Kyllä, Leena, iloita siitä täytyisi, mutta on muutamia pieniä seikkoja, pieniä ja pirullisia. Kuulehan, Leena, mene hakemaan minun paraatitakkini. Se on räätäilillä naapurissa.

LEENA

Kyllä, majuri, minä menen! (*Oikealle.*)

MAJURI

(*vetää viiksiään, kävelee ja katselee äkäisesti Taavettia.*) Poika, se oli jo vähällä selvitä, mutta... — Näitkö sinä mitään?

TAAVETTI

(*yhä asennossa.*) Minkä vähän lienen...

MAJURI

Luulisitko, että hänestä tulisi kartanon emäntä?

TAAVETTI

Ka — jollei olisi sitä opettajjoo. Sillä on jonniillaenen etuoikeus, kun se jo viijettä vuotta . . . — Vuan majuri, ettekö työ nyt piäse siitä erroon, kun se suuttu teihin?

MAJURI

(*ihastuneena*). Suuttuiko!?

TAAVETTI

Kovasti — illalla. Ja se haaku minut hyvin pahasti ja teijät kansa, ja sano justiinsa sillon, kun minua lähetettiin viemään ammuttavaks, jotta sellanen majuri, joka näen kovasti voe lookata arkatuntosta naesta, ei ou oikian naesen rakkaaven arvonen ja hän lähtöö tällä minnuutilla, eikä majuri häntä ikinä niä.

MAJURI

Luojan kiitos! Mihinkä luulet hänen menneen?

TAAVETTI

Järveen, — tae sinne kotjpuoleen . . . valamiiks.

MAJURI

Taavetti, eikö miehellä silloin, kun nainen hänet jättää kaikkein vakavimmalla hetkellä, ole täysi syy erottautua tuosta naisesta?

TAAVETTI

Ehottomasti.

MAJURI

Mitkään aikaisemmat puheet eivät häntä pidätä, sillä se on naisen puolelta petos, suuri ja törkeä petos! Ellei

hän kykene rakastamaan vastoinikäymisessä, saa mies hyljätä sen naisen?

TAAVETTI

Suap, minä uskon niin. Ja hänen täytyykin hylätä, jos meinoo vielä mennä miehestä.

MAJURI

Ja illalla juuri se, että sinä menit, enkä minä, oli koetus hänelle, ankara koetus. Mutta katsos minkälainen silmänpalvelija hän oli!? Kun tuli pieni kompastus upseeriston nähden, silloin hän oli valmis jättämään minut! Onko tämä rakkautta? Velvoittaako miehen mikään lupaus uskollisuuteen yhä edelleen?

TAAVETTI

Ei velevota!

MAJURI

Kiitos, Taavetti, niin on asia. Sinun yksinkertainen sydämesi on oikeudenmukainen kuin omatunto. Lepo, Taavetti, lepo.

TAAVETTI

(huokaisee ja astuu lähemmäksi). Minusta tämä asia on sillä tavalla, että jos naenen tuolla tavalla hylykee miehen, silloin kun koetos tulloo, ei hän rakasta. Mikä turva hän olis teille kovina päevinä, kun ei tällastakkaan kestännä? Jos hän olj se naenen, joka rakastaa teitä kaekesta sielusta ja mielestä, syvämmestä ja . . . ja . . . tuolta syvältä *(osoittaa vatsan vaiheille)* pici hänen kapsahtaa sotamiesten tullessa minun kaalaan ja sanoo, jotta sitä ei sua viijä.

MAJURI

Sinun kaulaasi, hiisi viekään?

TAAVETTI

Minullahan olj teijän takki piällä, — ja sitä kohtaan hänellä olis pitännä olla tunteita. Mutta että hän tek näen, niin minä sanon, majuri, antakee vuan männä järveen, antakee hukkaa, — ei huoli aattaa.

MAJURI

Sinä olet Salomon, Taavetti. Mutta nyt minä menen valmistautumaan paraatiin, ja sinä saat alottaa pakkauksen. Ja minä annan sinulle kaikki erehdyksesi anteeksi. Niiden kautta minä tuln näkemään, mikä on se nainen ollut, joka on vaatinut minulta rakkautta mammonanhallusa vastineeksi. Puntari sinä olet, Taavetti, ja minulle välttämätön. Vetoa siihen silloin, kun minä unohdan itseni ja aion käydä kimppuusi. (*Menee vasemmalle.*)

TAAVETTI

(*hänen jälkeensä*). Kiitoksia, majuri, kiitoksia. (*Oikoo itseään ja menee arkulle, aikoo ottaa sieltä tavaroita.*)

LEENA

(*tulee, majurin takki paperiin käärittynä*). Taavetti...

TAAVETTI

Joo — Liena. — Myö aletaan tuas pakata ihteemme poes.

LEENA

Ja sinä jätät minut?

TAAVETTI

(*myötätuntoisesti*). Niin — niin täytyy.

LEENA

Minä jään tänne ikävään.

TAAVETTI

Elä sure. — Minä annan sinulle muistoks sittennii sen neelan. Tässä. Ja jos hyvin sattuu, ollaan myö tiällä tuas ens kesänä. — Ja on ne kuutamot sillonnii (LEENA *painaa päänsä*)... ja lämpimät yöt.

MAJURI

(*vasemmalla*). Taavetti, joko takki on tullut?

TAAVETTI

Pentele! Se takki! (*Saa LEENALTA käärön ja menee vasemmalle.*)

LEENA

(*huokaa ja menee mieli matalana oikealle*).

TAAVETTI

(*tulee, katselee ympärilleen ja menee jälleen arkulle*). Ei, mutta... (*katselee itseään*) pitäshän minunnii laettautua parraatiassuun, kun siellä se kenroaljkii... vuan minä ehkä katon häntä kaakaa. (*Lähtee menemään vasemmalle taka-alalla olevasta ovesta, mutta puolimatassa tulee*

ELINA

(*kiukkuisena peräovesta*). Päivää!

TAAVETTI

Ei muttal? — Tiälläkö työ outtennii??

ELINA

(*epäluuloisesti*). Miksi sitä oudostelet? Miksi sinä melkein kauhistuit?

TAAVETTI

Luulin näkevän huamun? Enkä minä ou varma vielä läkään.

ELINA

Missä minun olisi pitänyt olla?

TAAVETTI

Järvessä taekka kaevossa. Senhän työ niin vappaattavasti illalla uhkasitto.

ELINA

Kiitoksia paljon! Vai olisi minun sen häväistyksen jälkeen vielä pitänyt tehdä tuhoa itselleni!

TAAVETTI

Olis pitännä! Sanasta miestä, — niin minä oun aena uskonna.

ELINA

Minä en hellitä niin vähällä. Minusta ei päästä.

TAAVETTI

Vuan kyllä majur nyt jootuu epätoevoon, kun työ vielä elätte.

ELINA

Minä tahdon tehdä hänelle tietäväksi, mitä hän on minulle velkaa! — Missä hän on?

TAAVETTI

Tuolla.

ELINA

Siis heti paikalla! (*Lähtee kiirvaasti.*)

TAAVETTI

(*hädissään*). Majur on alasti!

MAJURI

Ei yhtään hetkeä . . .

TAAVETTI

Se vaenaa . . .

MAJURI

(*touhuissaan*). Kahdenkymmenen minuutin kuluttua minun on seistävä kentällä. (*Antaa kädestään rasian.*) Tässä Taavetti. Möin nämä kaikki luutnantti Kaarelle illalla. Jos hän tulee sillä aikaa kun minä pukeudun, niin anna ne hänelle ja sano, että markan kappale.

TAAVETTI

(*katsoo rasiaan*). Neeloja. — Mutta mites, majuri . . .?

MAJURI

Ne ovat tuottaneet minulle pelkkää onnettomuutta. Ne siunaavat rakkauden suuremmaksi kuin se todellisudessa on, ja minä olen jo ikämies, en kestä. (*Katsahtaa ohimennen ikkunaan.*) Sieltä se juuri tuleekin. Enkä minä voi ilman takkia ja liiviä . . . Hoida asia. (*Pois.*)

TAAVETTI

(*mieltien*). Näitä pitäis olla kahdeksankymmentäseitsemän. Kolometoesta on poes . . .

KAARI

(*tulee peräovesta*). Hyvää päivää.

TAAVETTI

Pävee, luutnantti . . . Tässä ne on. Markan kappale.

KAARI

Mitkä?

TAAVETTI

Neelat.

KAARI

Tjaah . . . Minä en nyt tullut niitä hakemaan. Minulla on kenraalin asia.

TAAVETTI

Majur pukkeutuu. Hän käski antoo. Ne on onnenneeloja. Joka neelalla suap tytön. Eikä teiltä kysytä muuta, kun vuan jaksatte niitä hallita. (*Tunkee rasian hänen taskuunsa.*) Kiitoksia vuan.

KAARI

(*ymmällä*). Enhän minä . . ! — Eihän niistä ollut vielä sovittukaan . . .

TAAVETTI

Majur anto määrääksen, ja minun ei aata. Maksakee majurille. (*Salaisuutta uskoen.*) Yhen neovon minä annan: joka kerta, kun annatte tytölle neelan, niin sanokee, että siinä on oekee kiv.

KAARI

Onko niissä?

TAAVETTI

Ei yhessäkään, mutta siinä on sittennii taekoo. — No, nyt voette outtoo tiällä taekka ulokona, minunnii täätty männä varustatummaan . . . (*Lähtee menemään vasemmalle yläovesta.*) Elekee tulla tänne. Minun täätty pukkeutua. (*Pois.*)

KAARI

Kuulehan . . . (*pysähtyy oven taakse*) kuulehan, poika. Mistä nämä ovat peräisin?

TAAVETTI

(huoneessa). Yhen rihkamatavarakaapan loppuunmyynnistä.

MAJURI

(tulee). Joutuuko se... joutuuko takki? (Menee yli näyttämön.)

KAARI

Herra majuri...?

MAJURI

Anteeksi, luutnantti, että olen näin, mutta...

KAARI

Ei tee mitään. Tulin vain ilmoittamaan, että olette tavattavissa hiukan ennen paraatia. Kenraalilla on jotain sanottavaa.

MAJURI

Hiisi vieköön, minä arvaan. Hän oli hyvin ankara luenolla.

KAARI

Hänellä on vähän aikaa käytettävissään, ja hän ei ole juuri pyhäisessä mielentilassa. (Leena tuo takin.) Näkemiin!

MAJURI

Näkemiin, luutnantti. (KAARI pois.) Odotahan, Leena, yksi hetki. Prässää minun housuni. On kiire. Heitän nämä yltäni heti! (Aikoo takaisin vasemmalle.)

LEENA

Se neiti kysyy, oletteko jo pukeutunut?

MAJURI

Kuka! — Mikä neiti?

LEENA

Neiti Meronen . . .

MAJURI

Mero . . .!! — Nyt putoaa kuu taivaalta! Onko hän täällä, onko hän t ä ä l l ä, rakas lähimmäinen?! Oletko sinä varma, että se on hän?

LEENA

Katsokaa itse.

MAJURI

(*raoittaa peräovea ja tempaisee sen äkkiä kiinni*). Voi, jos minut nyt vietäisiin tulisilla vaunuilla kuin Elias! — Mene, minä annan heti housut. (LEENA *oikealle*.) Taa-vetti, — sinä kaiken kirouksen ydin ja kukkura, pian tänne! — Missä sinä olet?

TAAVETTI

(*pirteänä vasemmalla*). Tiällä.

MAJURI

T ä n n e!

TAAVETTI

Pukkeevun.

MAJURI

Hetii!!

TAAVETTI

Olen kesken . . . (*kurkistaa*) En voe vielä tulla . . .

MAJURI

(vetää hänet kauluksesta esiin). Vai et, kun minä käsken! — Asentoon, luntti, silloin kun minä annan sinulle viran puolesta! Sanoppas nyt, ja kahdella sanalla, missä on opettaja Elina?!

TAAVETTI

(joka seisoo asennossa alusvaatteisillaan). Aetar rapulla.

MAJURI

Tiesitpäs sinä, juukeli! Siellä hän on, mutta äsken sinä laskit minulle liikuttavan epistolan hänen surkeasta lopustaan!

TAAVETTI

Mutta sen jälkeenhän minä meinasin sannoo, että vaenaa on sittennii tullunna tänne, mutta majurilla olj kiire, ettekä kuunnellu.

MAJURI

Tiedätkö sinä, sarvijaakko, miten nyt käy?

TAAVETTI

En, — kun niitä tulloo tuas kaks?

MAJURI

S i n u n! sinä nuuskatoosa! — Aiotko sinä kokonaan rusentaa minut kolttosillasi? Aiotko sinä tehdä minusta ennenaikaisen lopun?

TAAVETTI

(nöyrästi). Mutta, majuri: onko se tuas minun syytän?

MAJURI

Ja sitä sinä kysyt! Kuka kuvatteli minun takissani? Kuka teki häpeämättömän skandaalin!? Kuka kertoi mi-

nulle, että . . . (*katsahtaa kelloaan*) ei, ei, lopun sinä saat vähän myöhemmin! Mutta seiso siinä ja odota! Jos sinä olet hiuskarvankaan liikahtanut, kun minä palaan, niin . . . Leena! Ovatko rautasi tuliset? (*Menee vasemmalle.*)

LEENA

(*herttaisesti*). Ovat, majuri. (*Tulee, huomaa Taavetin ja peittää silmänsä.*)

TAAVETTI

Elä pelekee, Liena, minä se oun.

LEENA

Etkö sinä häpeä!

TAAVETTI

(*kärsien*). Komennuksesta minä seison.

MAJURI

(*heittää housut ovenraosta*). Tuossa! Laske harjanteet kolmessa sekunnissa!

LEENA

Minä lasken kuin kone. (*Pois oikealle.*)

KAARI

(*ulkona*). Sille ei voida mitään, niin arvelen, herra kenraali. (*Ääni lähenee.*) Heidän koulutuksensa on puutteellinen, eikä sitä voida enää auttaa.

TAAVETTI

(*korviaan höristellen*). Voe, kun joku piästäs minut nyt poes.

PUUSKA

(*rykäisee voimallisesti lähellä ovea, TAAVETTI kalpenee ja alkaa vavahdella*). Siinä tapauksessa minun täytyy her-

mojeni vuoksi pyytää vapautusta... (*tulee sisään kuin myrsky*, KAARI *kintereillään, huomaa Taavetin; hirvittävä rykäisy*). Tuhannen pirua sinut periköön!! No, en minä luullut, että sinä ihan näin sekapäinen olet! Kuka on pannut sinut minua vastaanottamaan tuossa kunnossa!?

TAAVETTI

Ma-majuri, — jos uskallan, kenroalj.

PUUSKA

(*rykäisy*). Näettehän, luutnantti, eiväthän he ole täysipäisiä kumpikaan! Taivas tukekoon! Pitääkö minun hermojeni vielä kestää! Missä on esimieheni! Missä on sinun pehmeä isäntäsi!?

TAAVETTI

(*jäykkänä päättään heilauttaen*). Tuolla, kenroalj.

PUUSKA

(*viittaa majurin oveen*). Luutnantti!

KAARI

(*naputtaa ovelle*). Herra majuri...!

MAJURI

(*mahdollisimman luonnollisesti*). Vain silmänräpäys, luutnantti.

PUUSKA

Heti, majuri Rämä, heti! (*Rykäisy*.)

MAJURI

(*avaa varovasti ovea; pihahdellen*). Pyy-pyydän, yksi hetki, herra kenraali, yksi vain... hou-housuni... En odottanut teitä näin pian...

PUUSKA

Heti!! Pitääkö minun seistä täällä kuin lakeija kaiken jälkeen!?

MAJURI

(*katselee, pää oven raossa; tuskassa*). Äl-älkää vaatiko vielä, yksi tulinen räpäys... yksi ainoa. Hou-hous... (*heittää hätäisiä katseita Leenan oveen*). Että olisi ollut ollut vain viisi minuuttia...

PUUSKA

Mitä te nieleskelette!? Mitä te pihistelette? Miksi ette tule!? Tiedättekö mitä merkitsee esimiehen vastusteleminen!

MAJURI

(*hädässä*). Käskystä, herra kenraali, käskystä tiedän. Mutta täytyyhän olla jotakin yllään... (*Hoihkasee.*) Leena, pian! Tuo sen näköisinä. (*Painaa oven kiinni.*)

PUUSKA

Tänne, majuri! (*Katsoo majurin oveen.*) Luutnantti, hakekaa patrulli!

KAARI

(*lyö kantapäänsä yhteen*). Käskystä, herra kenraali! (*Kääntyy.*)

MAJURI

(*huoneessaan*). Ei, ei... minä tulen, minä tulen jo. (*On ottanut vuodepeiton suojakseen, tulee hitaasti kyyryssä.*) Herra kenraali, anteeksi kaiken nimessä...

PUUSKA

(*rykäisy*). Eikö riitä, että te selitätte minulle vallihaudat rakennettaviksi soihin ja tähytyspaikat seisoviin ilma-

palloihin etulinjoille! Eikö riitä, että te puette upseeritakkiin höhlän? Rupeatteko te minulle lopuksi vielä k u m m i t t e l e m a a n!! Asento!! Ettekö te tiedä sitä sanomatta!?

MAJURI

(ottaa asemon, jolloin viitta lipuu hänen yltään ja hän jää alusvaatteisillaan, toisessa jalassa sukka, toisessa tohveli, seisomaan kiukusta punaisena). Herra kenr...

PUUSKA

(vetää puhisten viiksiään). Jumalavita, majuri!! *(Rykäisy.)* Pitääkö minun lähettää teidät täältä suoraan lääkärin tarkastettavaksi!? Teiltähän on pää paleltunut! Minun sydämeni halkeaa! Se kestää sodan, mutta ei tätä! — Luutnantti, tulkaa, minun on heti kirjoitettava pikku lappu pataljoonan lääkärille! *(Aikoo oikealle.)*

MAJURI

(saa kiukusta tuskin sanaa kuuluville). Herra kenraali, kirjoitusneuvot ovat minun huoneessani.

PUUSKA

Kiitän!! *(Kääntyy puuskahtaen ja menee vasemmalle.)* Suorempi ryhti! Polvet lähekkäin! Tehän seisotte kuin tynnyri jalkojen välissä! *(MAJURI pinnistää jalkojaan jäykiksi. KENRAALI menee vasemmalle.)*

MAJURI

(jäykkänä; hampaittensa välistä). Sataseitsemänkymmentä pirua! Ja sinä mallisonni siellä oikean olkapään puolella! Luuletko sinä nahkasi kaiken tämän kestävän? Siitä se vedetään ulos!!

ELINA, INKERI ja EEVA

(*ulkona yhtäikaa*).

ELINA (*vaativasti*). Hän on ollut minun jo viisi vuotta!

INKERI (*uhkaavasti*). Minä pidän kiinni hänen omasta vakuutuksestaan!

EEVA (*lempeän heleästi*). Minulla on hänen sydämensä!

ELINA (*hätääntyneenä*). Te olette julkeita tunteenryöväreitä!

INKERI (*jäätävästi*). Minä vaadin omani, en tahdo sitä jakaa!

EEVA Minä en vaadi, hän tulee ilman!

MAJURI

(*mutisee sydämystyneenä*). Perkele! Minä odotan nyt tässä paraatipuvussa, niinkuin puhe oli! (*Ovi lennähtää auki ja NAISET sisään.*)

ELINA ja INKERI

(*kirkaisevat ja peittävät silmänsä, EEVA katsoo ensin hämmästyneenä, sitten avoimen ymmärtävästi*).

ELINA

(*horjuu*). Tukekaa... tu-tu-tukekaa mi-mi... (*ponnistautuu*) ei, ei, tällä hetkellä minun ei sovi tuupertua. (*Yrittää katsoa, mutta peittää jälleen silmänsä.*) Sinä häpeämätön! Sinä julkea! Tätä sinä et ole vielä ennen tehnyt!

INKERI

(*yhtäikaa Elinan vuorosanojen loppuosan kanssa*). Te naisten häpäisijä! Teitä ei voi nähdä! (*Hoippuu ELINAN kanssa oikealle.*)

EEVA

(*lempeästi*). Minä tiedän, sinä et olisi näin tehnyt vapaaehtoisesti. Kuka on... kuka on vaatinut?

MAJURI

(*sulaen, yhä asennossa seisten*). Sallimus, rakkaani! Se asetti vielä tämän koetuksen sinulle!

TAAVETTI

Tämän kovan koetuksen meille.

PUUSKA

(*tulee puhkuen KAAREN seurassa, lappu kädessään*). Lääkärille vain annatte... Jaaha!? Täällä otetaan vastaan naisiakkin! Nyt minun on kysyttävä, onka tässä sanansijaa kenraalilla!?

EEVA

(*lempeästi*). Herra kenraali, te olette tehnyt väärin. (PUUSKA *rykäisee loukkaantuneena*.) Te olette vaatinut upseerilta, jonka ansiot ovat peräisin sodasta, hiuskarvan tarkkuudella...

PUUSKA

(*nostaa käden lakinreunaan*). Kaunis neiti... minä herään todellakin... Lepo, majuri. (TAAVETTI *herpoutuu samasta komennuksesta*.) Mutta nuori, rohkea tyttö, oletteko te majurille...?

MAJURI

Morsiameni, herra kenraali.

PUUSKA

Perhana vieköön: t ä m ä k i n! (Ihmetyksen rykäisy.) Oletteko te edesmennyt Turkin sulttaani!? Kaksi morsii-

anta, lempo soikoon! Sellaista ei ole vielä missään armeijassa!

MAJURI

Se toinen teki itse itsensä morsiameksi, en minä ole häntä sellaiseksi tunnustanut. Hän on loma-aikoinaan hoitanut erinäisiä tehtäviä minun taloudessani; enempää ei hän ole minulle ollut. — Nyt hän pakeni. Ja sellaisenko kanssa minun olisi pitänyt kerran jakaa sama vuode? (*Ottaa peitteen suojakseen.*)

ELINA JA INKERI

(*tulevat*).

INKERI

No, toki hiukan säädylisempi jo.

ELINA

Herra kenraali, kestättekö te nähdä...

PUUSKA

(*nauraa röhöttää*). Hö-hö-hö-hööööö... paljon julmempaakin, hö-hö-hööö...

INKERI

Mutta minä en...

ELINA

Minun naisellisuuteni...

EEVA

Rauhoittukaa. Hän on minun löytöni.

MAJURI

Eeva, omani! (*Sulkee hänet syliinsä.*)

EEVA

Voi, Jahvetti!

ELINA

(katsoo, itku pääsee). Voi kurjuutta! Tätäkö minä olin viisi vuotta uskollisesti odottanut parsiessani sukkiasi, neuloessani nappeja paitoihisi? Tätäkö minä olin.. (alkaa jälleen horjua, jolloin KENRAALI katsoo asiakseen tukea häntä. Elina nojaa päänsä itkien hänen rintaansa ja nostaa vaistomaisesti kätensä hänen kaulaansa.)

PUUSKA

No, no-no-no, so-so-so... ei niin syvästi, ei niin... (yrittää irroittaa Elinan kättä kaulaltaan; rykäisee hämillään). Ei, saakeli, mutta minä olen jo naimisissa...

ELINA

(epätoivoisena puristautuu yhä luiemmin). Te ette tiedä, kenraali... Naisen sydän...

PUUSKA

Kyllä, kyllä, mutta minulla on jo ennestään sellainen...

INKERI

(majurille). Koko kesän minä odotin... uskoin ja toivoin... Ei, ei... (horjahtelee). Ja sinä, Eeva, sinä... (voimat pettävät).

KAARI

So, so, neiti? Teiltähän pettävät jalat? (Ohjaa häntä tuoliin.)

MAJURI

Tämä on ainoa oikea loppupäätös, sillä en minä voi kaikkia naida. Mutta, Elina, sinä saat pitää rouvan oikeana

kätenä emännyyttä kartanossa. Se sopii sinun temperamenttiisi. Ja sinusta, Inkeri, minä teen hoviparturini, rouvani kampaajan ja viiksieni onduleeraajan, hä-hä-hää... — Eikä tämän jälkeen enää sotaa, eikä leiri-elämää. Tulkaa! (*Levittää kätensä.*)

EEVA

Mutta oletko varma, ettet enää tämän jälkeen särjesydämiä?

MAJURI

Ihan varma, kultaseni, minä möin neulat pois.

KAARI

(*katsoo kelloaan, lyö kantapäätänsä yhteen*). Paraati, herra kenraali! Aikaa vain kymmenen minuuttia!

LEENA

(*tulee*). Tässä housut, herra. (*Antaa housut majurille.*)

PUUSKA

(*on vähitellen irroitannut Elinan otteen*). Ja nyt, (*rykäisee*) nyt jälleen sotilaiksi! (*MAJURI vetää kantapäätänsä yhteen, ja TAAVETIKIN seuraa esimerkkiä.*) Kentälle, majuri Rämä! Mutta tämän hikisen urakan jälkeen minä vapautan teidät marssista.

MAJURI

Kiitän, herra kenraali! (*Mahtavasti.*) Me otammekin sitten sakilla vastaan paraatin!

TAAVETTI

(*rykäisee samaan tapaan kuin kenraali lähenee*). Kenraalji, saesinkohan minä siksaekoo teiltä laenaks jottii vanahat poletit?

HÄMBENLINNA 1931, ARVI A KARISTO OY:N KIRJAPAINO

ENSI-ESITYKSESTÄ:

Etelä-Saimaa: »Kenraaliparaati on räiskyvän huvittava näyttämöiloitelu, joka on syntynyt siinä määrin onnellisten tähtien alla, että sen päähenkilöt, hyvin säilynyt 50-vuotias reservimajuri Jahvetti Rämä ja hänen lähes 35-vuotias palvelijansa Taavetti Kaisanpoika obligatoorisina kummellusilmiöinä ovat säilyttäneet hämmästyttävästi inhimillisiä piirteitä. Kun herra majuri kolmen morsiamensa ja kaiken huipuksi äkäisen kenraalin ahdistamana tunti tunnilta painuu yhä syvemmälle ja syvemmälle kuoppaan, josta ei näytä pääsyä olevan, on Taavetti matkan varrella se personoitunut raadollisuus, jonka tulee lopullisesti niellä kaikki savu, joka räjähdyksistä kitkeränä ja paksuna leviää. Mutta se keskinäisen kiintymyksen mitaton kyllyys, joka ilmentyy isännän ja palvelijan yhteisissä kaipauksissa, on farssikirjallisuudessa harvoin tavattua ja kotimaisessa tuotannossa milteipä ensikertaista. Farssilinja pysyy kuitenkin herkeämättä selvänä. Kenraaliparaati on Jahvetin ja Taavetin turvin kohonnut lajinsa primakseksi.»

Hinta 15 mk.